

OFFICE
COPY

**Bank Olmayan Kredit
Təşkilatı
“Embafinans” Məhdud
Məsuliyyətli Cəmiyyəti**

31 dekabr 2013-cü il tarixində bitən il və təsis olunma
tarixindən 31 dekabr 2012-ci il tarixində bitən dövr üzrə
Maliyyə Hesabatları və Müstəqil Auditor Rəyi

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI EMBAFİNANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 dekabr 2013-cü il tarixində bitən il və təsis olunma tarixindən 31 dekabr 2012-ci il tarixində bitən dövr üzrə maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiqlənməsi ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyətinə dair hesabat	1
MÜSTƏQİL AUDİTORUN RƏYİ	2
31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL VƏ TƏSİS OLUNMA TARİXİNDƏN 31 DEKABR 2012-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN DÖVR ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT	3
MƏCMU MƏNFƏƏT HAQQINDA HESABAT	4
KAPITALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT	5
PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT	6
Maliyyə hesabatlarına qeydlər	
1. Ümumi məlumat	7
2. Mühüm mühasibat uçotu siyasətləri	7
3. Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri və təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri	14
4. Yeni və düzəliş edilmiş maliyyə hesabatlarının beynəlxalq standartlarının (MHBS) tətbiqi	15
5. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	18
6. Banklardan alınacaq vəsaitlər	18
7. Müştərilərə verilmiş kreditlər	18
8. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	20
9. Digər aktivlər	20
10. Banklardan alınmış kreditlər	21
11. Digər öhdəliklər	21
12. Səhmdar kapitalı	21
13. Əməliyyat xərcləri	22
14. Mənfəət vergisi	22
15. Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər	23
16. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri	24
17. Risklərin idarə edilməsi qaydaları	24
18. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	31
19. Kapital çatışmazlığı riskinin idarə edilməsi	32

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI EMBAFİNANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

**31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ VƏ
TƏSİS OLUNMA TARİXİNDƏN 31 DEKABR 2012-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN DÖVR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ
EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT**

Rəhbərlik Bank olmayan Kredit Təşkilatı Embafinans Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin ("Şirkət") 31 dekabr 2013-cü il və 31 dekabr 2012-ci tarixlərinə maliyyə vəziyyəti, eləcə də həmin tarixdə bitən il və təsis olunma tarixindən 31 dekabr 2012-ci il tarixində bitən dövr üzrə əməliyyat nəticələri, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişiklikləri Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq düzgün əks etdirən maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

- Mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq şəkildə seçilməsinə və tətbiqinə;
- Məlumatların, o cümlədən mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq, mötəbər, müqayisəli və anlaşıla bilən tərzdə təqdimatına;
- İstifadəçilərə xüsusi əməliyyatların, digər hadisə və şəraitlərin Şirkətin maliyyə hesabatları və maliyyə nəticələrinə təsirini anlamaqda yardım göstərmək üçün MHBS-in xüsusi tələblərinin yerinə yetirilməsi kifayət etmədikdə əlavə açıqlamalar verilməsinə; and
- Şirkətin fasiləsizlik prinsipinə əsasən fəaliyyətini davam etdirə bilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsinə.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuliyyət daşıyır:

- Şirkət daxilində sağlam və effektiv daxili nəzarət sisteminin planlaşdırılması, tətbiqi və saxlanılmasına;
- Şirkətin əməliyyatlarının açıqlanması və izah edilməsi, habelə maliyyə vəziyyətinin istənilən vaxt dəqiqliklə açıqlanması üçün yetərli olan və Şirkətin maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğunluğunu təmin edə biləcək müvafiq mühasibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və mühasibat uçotu qaydalarına müvafiq olaraq məcburi mühasibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
- Şirkətin aktivlərinin mühafizə olunması üçün mümkün tədbirlər görülməsinə; və
- Fırıldaçılıq və digər pozuntuların müəyyən edilməsi və qarşısının alınmasına.

Şirkətin 31 dekabr 2013-cü il tarixində bitən il və təsis olunma tarixindən 31 dekabr 2012-ci il tarixində bitən dövr üzrə maliyyə hesabatlarının buraxılması rəhbərlik tərəfindən 13 mart 2014-cü il tarixində təsdiqlənmişdir.

İdarə Heyəti tərəfindən:

Cənab İlqar Tağıyev
Baş İcraçı Direktor

13 mart 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cənab Nahid Ələkbərlı
Baş Mühasib

13 mart 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORUN RƏYİ

Bank olmayan Kredit Təşkilatı Embafinans Məhdud Məsuliyyət Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə

Biz Bank olmayan Kredit Təşkilatı Embafinans Məhdud Məsuliyyət Cəmiyyətinin ("Şirkət") 31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və 31 dekabr 2013-cü il tarixində bitən il və təsis olunma tarixindən 31 dekabr 2012-ci il tarixində bitən dövr üzrə məcmu mənfəət, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, habelə əsas mühasibat uçotu siyasətlərinə dair icmaldan və digər izahlı qeydlərdən ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Maliyyə hesabatları üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, eləcə də fırıldaqçılıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq mühüm təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin qənaətinə əsasən zəruri sayılan daxili nəzarət sistemine görə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim vəzifəmiz apardığımız audit əsasında maliyyə hesabatları haqqında rəy bildirməkdir. Biz auditini Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun olaraq həyata keçirdik. Həmin standartlar tələb edir ki, biz etik tələbləri yerinə yetirməklə yoxlamanın aparılmasını elə planlaşdıraraq və həyata keçirərək ki, maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş məlumatlarda əhəmiyyətli səhvlərin olmadığına kifayət qədər əmin olaq.

Audit zamanı maliyyə hesabatlarında göstərilən məbləğləri və açıqlamaları təsdiq edən audit sübutlarının əldə edilməsi üçün prosedurlar yerinə yetirilir. Prosedurlar auditorun mühakiməsindən, o cümlədən maliyyə hesabatlarında səhv və fırıldaqçılıqla bağlı mühüm təhrif risklərinin qiymətləndirilməsindən asılı olaraq seçilir. Həmin risk qiymətləndirmələrini hazırlayarkən, auditor Şirkətin daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, audit prosedurlarının layihələşdirilməsi məqsədilə Şirkət tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi ilə bağlı daxili nəzarət sistemini nəzərdən keçirir. Audit yoxlamasına həmçinin Şirkətin rəhbərliyi tərəfindən tətbiq edilmiş mühasibat uçotu siyasətlərinin və verilən mühasibat proqnozlarının müvafiqliyinin, eləcə də maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının təhlili daxildir.

Hesab edirik ki, apardığımız audit nəticəsində rəy vermək üçün kifayət qədər əsas toplamışıq.

Rəy

Fikrimizcə, bu maliyyə hesabatları Şirkətin 31 dekabr 2013-cü il və 31 dekabr 2012-ci il tarixlərinə olan maliyyə vəziyyətini və 31 dekabr 2013-cü il tarixində bitən il və təsis olunma tarixindən 31 dekabr 2012-ci il tarixində bitən dövr üzrə maliyyə nəticələri və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına müvafiq olaraq bütün əhəmiyyətli hallarda düzgün əks etdirir.

Deloitte & Touche.

13 mart 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI EMBAFİNANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2013-CÜ VƏ 2012-Cİ İL TARİXLƏRİNƏ
MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
AKTİVLƏR:			
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	5	118,512	143,355
Banklardan alınacaq vəsaitlər	6	-	200,000
Müştərilərə verilmiş kreditlər	7	16,035,610	103,654
			41,976
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	8	6,513,159	
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	14	159,179	-
Digər aktivlər	9	90,928	111
		<u>22,917,388</u>	<u>489,096</u>
CƏMİ AKTİVLƏR			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Banklardan alınmış kreditlər	10	10,595,332	-
Səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər	18	1,400,000	-
Cari mənfəət vergisi öhdəlikləri		232,138	-
Digər öhdəliklər	11, 18	187,180	819
		<u>12,414,650</u>	<u>819</u>
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR			
KAPİTAL:			
Səhmdar kapitalı	12	10,000,000	500,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət / (yığılmış zərər)		502,738	(11,723)
		<u>10,502,738</u>	<u>488,277</u>
CƏMİ KAPİTAL			
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
		<u>22,917,388</u>	<u>489,096</u>

İdarə Heyəti tərəfindən:

Cənab İqar Tağıyev
Baş İcraçı Direktor

13 mart 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cənab Nahid Ələkbərlı
Baş Mühasib

13 mart 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

7-32-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI EMBAFINANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL VƏ TƏSİS OLUNMA
TARİXİNDƏN 31 DEKABR 2012-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN
DÖVR ÜZRƏ MƏCMU MƏNFƏƏT HAQQINDA HESABAT
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2013-cü il tarixində bitən il	Təsis olunma tarixindən 31 dekabr 2012-ci il tarixində bitən dövr
Faiz gəliri:			
Müştərilərə verilmiş kreditlər	7	2,584,045	654
Banklardan alınacaq vəsaitlər		975	2,350
Faiz xərci:			
Banklardan alınmış kreditlər		(484,498)	-
Digər faiz xərcləri		(2,342)	-
Faiz hesablanan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərindən əvvəlki xalis faiz gəliri		2,098,180	3,004
Faiz hesablanan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərəri	7	(137,121)	-
Xalis faiz gəliri		1,961,059	3,004
Haqq və komissiya gəlirləri		4,911	1,030
Haqq və komissiya xərcləri		(12,341)	(216)
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə zərər		(82)	-
Digər gəlirlər		25,150	-
Xalis qeyri-faiz gəliri		17,638	814
Əməliyyat gəliri		1,978,697	3,818
Əməliyyat xərcləri	13, 18	(1,341,268)	(15,541)
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət/(zərər)		637,429	(11,723)
Mənfəət vergisi xərci	14	(122,968)	-
Dövr üzrə xalis mənfəət/(zərər)		514,461	(11,723)
Digər məcmu gəlir		-	-
Cəmi məcmu mənfəət/(zərər)		514,461	(11,723)

İdarə Heyəti tərəfindən:

Cənab İlqar Tağıyev
Baş İcraçı Direktor

13 mart 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cənab Nahid Ələkbərli
Baş Mühasib

13 mart 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

7-32-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

BANK OLMAYAN KREDIT TƏŞKİLATI EMBAFİNANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL VƏ TƏSİS OLUNMA TARİXİNDƏN 31 DEKABR 2012-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN DÖVR ÜZRƏ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	Səhmdar kapitalı	(Yığılmış zərər)/ bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
Dövr üzrə cəmi məcmu mənfəət		-	(11,723)	(11,723)
Adi səhmlərin buraxılması	12	500,000	-	500,000
31 dekabr 2012-ci il		500,000	(11,723)	488,277
Dövr üzrə cəmi məcmu mənfəət		-	514,461	514,461
Adi səhmlərin buraxılması	12	9,500,000	-	9,500,000
31 dekabr 2013-cü il		10,000,000	502,738	10,502,738

İdarə Heyəti tərəfindən:

Cənab İlqar Tağıyev
Baş İcraçı Direktor

13 mart 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cənab Nahid Ələkbərlı
Baş Mühəsib

13 mart 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

7-32-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI EMBAFINANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL VƏ TƏSİS OLUNMA TARİXİNDƏN 31 DEKABR 2012-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN DÖVR ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
(Azərbaycan Mənatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2013-cü il tarixində bitən il	Təsis olunma tarixindən 31 dekabr 2012-ci il tarixində bitən dövr
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitləri:			
Alınmış faizlər		3,000,399	2,350
Ödənilmiş faizlər		(391,508)	-
Alınmış haqq və komissiyalar		4,911	1,030
Ödənilmiş haqq və komissiyalar		(12,341)	(216)
Alınmış digər əməliyyat gəlirləri		25,150	-
Ödənilmiş əməliyyat xərcləri		(1,294,886)	(14,828)
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(50,000)	-
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəlki əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan (istifadə edilən) pul vəsaitləri		1,281,725	(11,664)
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Banklardan alınacaq vəsaitlərdə xalis azalma/(artım)		200,000	(200,000)
Müştərilərə verilmiş kreditlərdə xalis artım		(16,484,456)	(103,000)
Digər aktivlərdə xalis artım		(87,859)	-
Digər öhdəliklərdə xalis artım		186,361	819
Əməliyyat fəaliyyətində istifadə edilən xalis pul vəsaitləri		(14,904,229)	(313,845)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin alınması		(20,532)	(42,800)
İnvestisiya fəaliyyətində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(20,532)	(42,800)
Maliyyə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Adi səhmlərin buraxılması üzrə gəlirlər	12	3,000,000	500,000
Banklardan alınmış kreditlər üzrə gəlirlər		11,000,000	-
Banklardan alınmış kreditlər qaytarılması		(500,000)	-
Səhmdarlar tərəfindən digər yerləşdirmələr üzrə gəlirlər	18	1,400,000	-
Maliyyə fəaliyyəti üzrə xalis pul vəsaitləri		14,900,000	500,000
Valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklərin xarici valyutada saxlanılan pul vəsaitlərinin qalıqlarına təsiri		(82)	-
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri üzrə xalis (azalma)/artım		(24,843)	143,355
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN EKVİVALENTLƏRİ, dövrün başlanğıcı/təsis olunma tarixi	5	143,355	-
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN EKVİVALENTLƏRİ, Dövrün sonu	5	118,512	143,355

İdarə Heyəti tərəfindən:

Cənab İlqar Tağıyev
Baş İcraçı Direktor

13 mart 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cənab Nahid Ələkbəri
Baş Mühasib

13 mart 2014-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

32-ci səhifədəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

BANK OLMAYAN KREDİT TƏŞKİLATI EMBAFİNANS MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2013-CÜ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL VƏ TƏSİS OLUNMA TARİXİNDƏN 31 DEKABR 2012-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN DÖVR ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Başqa qeydlər olmazsa Azərbaycan Manatı ilə)

1. Ümumi məlumat

Embafinans Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti ("Şirkət") 2012-ci ildə Azərbaycan Respublikasında təsis edilmiş Bank olmayan Kredit Təşkilatıdır. Şirkətin fəaliyyəti Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı ("ARMB") tərəfindən tənzimlənir və BKT-10 sayılı xüsusi lisenziya əsasında fəaliyyət göstərir. Şirkət ARMB-nin qaydalarına uyğun şəkildə qeydiyyatla alınmışdır və bu qaydalara əsasən yalnız hüquqi şəxslər Azərbaycan Respublikası ərazisində kredit fəaliyyəti göstərə bilər. Şirkətin əsas fəaliyyət istiqaməti kreditlərin verilməsindən ibarətdir. Bu lisenziya Şirkətə təminat şəklində nağd depozitlər əldə etmək hüququ verir.

Şirkətin hüquqi ünvanı aşağıdakı kimidir: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, AZ 1065, B.Bağirova 15 küçəsi.

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə aşağıda adları qeyd edilmiş səhmdarlar Şirkətin səhmdar kapitalına sahib olmuşlar:

Səhmdar	31 dekabr 2013-cü il, %	31 dekabr 2012-ci il, %
Cənab Elşad Abbasov İnşalla oğlu	60.0	60.0
Cənab Məşhur Məmmədov Şahbaz oğlu	40.0	40.0
Cəmi	100.0	100.0

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə Şirkətin son nəzarətçi tərəfi Cənab Elşad Abbasov İnşalla oğludur.

Bu maliyyə hesabatlarının buraxılması 13 mart 2014-cü il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

2. Mühüm mühasibat uçotu siyasətləri

Uyğunluq haqqında bəyanat. Bu maliyyə hesabatları Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurası ("MUBSS") tərəfindən buraxılmış Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şerhi Komitəsi ("BMHŞK") tərəfindən verilmiş şərhlərə müvafiq olaraq hazırlanmışdır.

Bu maliyyə hesabatları Şirkətin proqnozlaşdırıla bilən gələcəkdə fasiləsizlik prinsipinə uyğun olaraq fəaliyyətini davam etdirə biləcəyi ehtimalı əsasında hazırlanmışdır.

Bu maliyyə hesabatları, başqa qeydlər olmazsa, Azərbaycan manatı ("manat") ilə təqdim olunur.

Bu maliyyə hesabatları ilkin dəyər əsasında tərtib edilmişdir. İlkin dəyər adətən mal və xidmətlərin mübadilə edilə biləcəyi məbləğin ədalətli dəyərində əsaslanır.

Ədalətli dəyər, müşahidə edilə bilən və ya digər qiymətləndirmə üsulundan istifadə etməklə hesablanmış olmasından asılı olmayaraq, ölçmə tarixində bazar iştirakçıları arasında adi əməliyyat çərçivəsində aktivin satışından alınan və ya öhdəliyin ötürülməsi üçün ödənilən qiymətdir. Hər hansı aktivin və ya öhdəliyin ədalətli dəyərinin hesablanması Şirkət, ölçmə tarixində belə aktiv və ya öhdəliyin qiymətini müəyyən edərkən bazar iştirakçılarının nəzərə ala biləcəkləri xüsusiyyətləri nəzərə alır. Ölçmə və/və ya bu maliyyə hesabatlarında açıqlama məqsədilə ədalətli dəyər MHBS 2-yə daxil olan pay alətləri əsasında ödəmə əməliyyatları, MUBS 17-yə daxil olan lizinq əməliyyatları, eləcə də ədalətli dəyər ölçülməsinə oxşar olan, lakin ədalətli dəyər olmayan ölçmələr, məsələn, MUBS 2-də qeyd edilən xalis satış dəyəri və ya MUBS 36-da qeyd edilən istifadə dəyəri kimi ölçmələr istisna olmaqla müəyyən edilir.

Bundan əlavə, maliyyə hesabatı məqsədilə ədalətli dəyər ölçmələri, bu ölçmələr üçün giriş məlumatlarının müşahidə edilə bilmə dərəcəsindən və bütövlükdə ədalətli dəyər ölçmələri üçün giriş məlumatlarının əhəmiyyətliyiindən asılı olaraq səviyyə 1, 2, 3 kimi təsniflənir. Bu səviyyələr aşağıdakılardır:

- Səviyyə 1 – Giriş məlumatları, ölçmə tarixində müəssisənin istifadə edə biləcəyi, fəal bazarda eyni aktiv və öhdəliklər üçün təyin edilən (düzəliş edilməmiş) qiymətlərdir;
- Səviyyə 2 – Giriş məlumatları, 1-ci səviyyəyə daxil olan təyin edilmiş qiymətlər istisna olmaqla, birbaşa və ya dolayısı yolla aktiv və öhdəliklər üzrə müşahidə edilə bilən giriş məlumatlarıdır; və
- Səviyyə 3 – Giriş məlumatları aktiv və ya öhdəliklər üzrə müşahidə edilməyən giriş məlumatlarıdır.

Şirkət mühasibat uçotu qeydlərini Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına (MMUS) uyğun aparır. Bu maliyyə hesabatları məcburi mühasibat uçotu qeydləri əsasında hazırlanmış və MHBS-ə uyğunlaşdırılmışdır.

Şirkət maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatını likvidlik ardıcılığı ilə geniş şəkildə təqdim edir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın verilməsi tarixindən sonra 12 ay ərzində (cari) və 12 aydan çox müddət (uzunmüddətli) ərzində hesablaşmalar və ya ödəniləcək məbləğlər üzrə təhlil 17 sayılı qeyddə göstərilir.

Əməliyyat valyutası. Şirkətin maliyyə hesabatlarına daxil olan maddələr müəssisənin fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitdəki valyuta məzənnəsindən ("əməliyyat valyutası") istifadə etməklə ölçülür. Şirkətin əməliyyat valyutası manatdır. Şirkətin maliyyə hesabatlarının təqdim edildiyi valyuta manatdır. Başqa cür qeyd edilən hallar istisna olmaqla, bütün rəqəmlər manata uyğunlaşdırılaraq yuvarlaqlaşdırılır.

Əvəzləşdirmə. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri yalnız uçotda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olduqda və xalis məbləğ əsasında hesablaşmalar aparılması, yaxud eyni vaxtda aktivlərin satılması və öhdəliyin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulduqda qarşılıqlı əvəzləşdirilir, xalis məbləğ isə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda açıqlanır. Gəlir və xərclər hər hansı bir mühasibatlıq standartları, yaxud şərtlərində və Şirkətin mühasibat qaydalarında xüsusi olaraq açıqlanması tələb və qəbul olunmadığı halda mənfəət və zərər haqqında hesabatda əvəzləşdirilmir.

Əsas mühasibat uçotu qaydaları aşağıda açıqlanır

Gəlirin tanınması

Faiz gəlirinin və xərcinin tanınması. Maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri iqtisadi mənfəətin Şirkətə daxil olması ehtimalı olduqda və gəlir məbləğinin etibarlı qiymətləndirilməsi mümkün olduqda tanınır. Faiz gəliri və xərcinin uçotu effektiv faiz metodundan istifadə etməklə aparılır. Effektiv faiz metodu maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin (yaxud maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri qrupunun) amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz gəliri, yaxud faiz xərcinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur.

Effektiv faiz dərəcəsi borc alətinin nəzərdə tutulan müddəti və ya (tətbiq olunarsa) daha qısa müddət ərzində hesablanmış gələcək nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən, effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən digər ödənilmiş yaxud alınmış bütün haqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) ilkin tanınma anında xalis balans məbləğinədək dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir.

Maliyyə aktivləri, yaxud analoji maliyyə aktivləri qrupu ehtimal olunan dəyersizləşmə zərərinin baş verməsi nəticəsində hesabdən silinərsə (qismən), faiz gəliri bundan sonra dəyersizləşmə üzrə zərərin ölçülərini müəyyən etmək məqsədilə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üçün tətbiq edilən faiz dərəcələrindən istifadə olunmaqla uçotda tanınır.

Ədalətli dəyərle qeyd edilən aktivlər üzrə qazanılmış faizlər faiz gəliri daxilində təsnif edilir.

Haqq və komissiya gəlirinin tanınması. Kreditlərin verilməsinə görə komissiya haqları birbaşa xərclər ilə birlikdə təxirə salınır və kredit üzrə effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin ayrılmasının xüsusi kredit razılaşmasının bağlanması ilə çıxaracağı ehtimal edilən hallarda, kreditin alınmasına görə komissiya haqqı birbaşa xərclər ilə birlikdə təxirə salınır və nəticədə verilən kreditin effektiv faiz dərəcəsinə düzəliş kimi uçotda tanınır. Kreditin ayrılmasının xüsusi kredit razılaşmasının bağlanması ilə nəticələnməsi ehtimal edilmədiyi hallarda, kreditin alınmasına görə komissiya haqqı kreditin verilmə müddətinin qalan dövrü üzrə mənfəət və zərər uçotunda tanınır. Kreditin ayrılması öhdəliyinin müddəti kredit verilmədən başa çatarsa, belə öhdəliyə görə komissiya haqqı müddət başa çatdığı anda mənfəət və zərərde tanınır. Kredit xidməti haqları kredit üzrə ödənişlər xidmətlərin yerinə yetirildiyi təqdirdə gəlirlər kimi uçotda tanınır. Sindikasiya başa çatdığı zaman kredit sindikasiyası üzrə haqlar mənfəət və ya zərərde tanınır. Bütün digər komissiya haqları yalnız xidmətlər göstərildikdən sonra tanınır.

Maliyyə alətləri. Şirkət maliyyə aləti üzrə müqavilə öhdəliyinə tərəf olduğu halda, maliyyə aktivləri və öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınır. Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin adı alqı-satqısı prosesləri hesablaşma tarixi üzrə uçot üsulunda istifadə etməklə tanınır. Adı alqı və ya satqı, bazarda hər hansı qayda və ya konvensiya ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində aktivlərin təqdim edilməsini tələb edən maliyyə aktivləri alqı-satqısıdır.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ilkin anda ədalətli dəyərlə ölçülür. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin alınması və buraxılmasına birbaşa aidiyyəti olan əməliyyat xərcləri (ədalətli dəyəri mənfəət və ya zərərde tanınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri istisna edilməklə) uçotda ilkin tanınma anında maliyyə aktivləri yaxud maliyyə öhdəliklərinin müvafiq olaraq ədalətli dəyərinə əlavə edilir və ya bu dəyərdən çıxılır.

Maliyyə aktivləri. Maliyyə aktivləri "kreditlər və debitor borcları" kimi təsniflənir. Təsnifləndirmə maliyyə alətinin mahiyyəti və məqsədindən asılıdır və ilkin tanınma zamanı müəyyən olunur.

Kreditlər və debitor borcları. Sabit və ya müəyyən oluna bilən ödənişli və fəal bazarda qiyməti bəyan edilməmiş ticarət debitor borcları, kreditlər və digər debitor borcları (həmçinin, banklardan alınacaq vəsaitlər, müştərilərə verilmiş kreditlər və digər maliyyə aktivləri) "kreditlər və debitor borcları" kimi təsnif edilir. Kreditlər və debitor borcları effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə dəyərsizləşmə çıxıldıqdan sonra amortizasiya olunmuş dəyərde ölçülür. Faiz gəliri, faizin tanınmasının cüzi əhəmiyyət kəsb etdiyi qısamüddətli debitor borcları istisna edilməklə, effektiv faiz dərəcəsinə tətbiq etməklə uçotda tanınır.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi. Maliyyə aktivləri dəyərsizləşmənin müəyyən edilməsi məqsədilə hər hesabat dövrünün sonunda qiymətləndirilir. Maliyyə aktivinin ilkin tanınmasından sonra baş vermiş bir və ya bir neçə hadisə nəticəsində investisiyaların gələcək pul hərəkətinin təsire məruz qaldığını isbat edən obyektiv sübut yaranarsa, maliyyə aktivləri dəyərsizləşmiş hesab edilir.

Maliyyə aktivləri üçün, dəyərsizləşməni göstərən amillərə aşağıdakılar aid ola bilər:

- Emitent və ya qarşı tərəfinin əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri; yaxud
- Əsas borc məbləği və ya faizlərin vaxtında ödənilməməsi və ya ödəmə öhdəliyinin yerinə yetirilməməsi halları kimi müqavilə şərtlərinin pozulması; və ya
- Borcalanın müflisliyə uğrayacağı və ya maliyyə strukturunun yenidən təşkil edəcəyi güman olunduqda; yaxud da
- Maliyyə çətinlikləri səbəbindən qeyd olunan maliyyə aktivinin təqdim edildiyi fəal bazar məkanlarının yox olması.

Ayrı-ayrılıqda dəyərsizləşməyəcəyi müəyyən edilən aktivlər, əlavə olaraq, dəyərsizləşmənin müəyyən olunması məqsədilə kollektiv şəkildə təhlil edilir. Kreditlər və debitor borcları portfelinin dəyərsizləşdiyini göstərən obyektiv sübutlara Şirkətin ödənişlərin yığılması ilə bağlı keçmiş təcrübəsi, portfelde vaxtı gecikdirilən ödəmələrin sayının artması, eləcə də borc öhdəliyinin yerinə yetirilməməsi ilə əlaqələndirilən yerli və ya ölkə iqtisadi şəraitlərində müşahidə olunan dəyişikliklər aid edilə bilər.

Amortizasiya olunmuş dəyərlə qeyd edilən maliyyə aktivlərinin uçotda tanınmış ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərərinin məbləği, aktivin balans dəyəri ilə maliyyə aktivinin ilkin effektiv faiz dərəcəsinə diskontlaşdırılmış təxmin edilən gələcək pul vəsaiti hərəkətinin cari dəyəri arasındakı fərqdən ibarətdir.

Maliyyə aktivinin balans dəyəri ehtiyat hesabından istifadə etməklə azaldılır. Kreditlər və ya debitor borcu ümitsiz borc hesab edildikdə, belə məbləğlər ehtiyatlar hesabına qarşı silinir. Əvvəllər silinmiş məbləğlərin daha sonra qaytarılması ehtiyat hesabına kreditləşdirilir. Ehtiyatlar hesabının balans məbləğindəki dəyişikliklər mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən aktivlər üzrə ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərəri sonrakı dövrlərdə azalarsa və bu azalma dəyərsizləşmənin uçotda tanındığı andan sonra baş vermiş hadisə ilə obyektiv şəkildə əlaqələndirilə bilərsə, bundan əvvəl uçotda tanınmış ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərəri mənfəət və ya zərər hesabına geri qaytarıla bilər. Dəyərsizləşmənin geri qaytarıldığı tarixdə investisiyanın xalis balans dəyəri, dəyərsizləşmə uçotda tanınmadığı təqdirdə yarana biləcək amortizasiya edilmiş dəyərindən artıq olmamalıdır.

Şərtləri təkrar razılaşıdırılmış kreditlər. Mümkün olan hallarda Şirkət girova sahib çıxmaq əvəzinə kreditin ödəmə vaxtının təkrar razılaşıdırılması məqsədini güdür. Bu, ödəniş müddətinin uzadılması və yeni kredit şərtlərinin razılaşıdırılmasını nəzərdə tutar. Şərtlər yenidən razılaşıdırıldıqda, hər hansı dəyərsizləşmə şərtlərdə dəyişikliklərin edilməsindən əvvəl hesablanmış ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə ölçülür və kredit vaxtı ötmüş hesab edilmir. Rəhbərlik bütün meyarlar üzrə tələblərin yerinə yetirildiyini və gələcək ödənişlərin baş tutacağını təmin etmək məqsədilə şərtləri təkrar razılaşıdırılmış kreditləri nəzərdən keçirir. Kreditlər ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə hesablanan fərdi və ya birgə dəyərsizləşmə qiymətləndirilməsinin obyektinə olmağa davam edir.

Kreditlərin və avansların silinməsi. Kreditlər və avanslar yığılması mümkün olmadıqda kreditlər üzrə ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərəri üçün ehtiyatlara qarşı hesabdən silinir. Rəhbərlik Şirkətə ödənilməli olan borcların yığılması üçün bütün mümkün vasitələrdən istifadə etdikdən və Şirkət saxladığı bütün girov vəsaitlərini satdıqdan sonra kreditlər və avanslar hesabdən silinir. Əvvəllər hesabdən silinmiş məbləğlərin sonradan bərpa edilməsi ödənişlərin qaytarılması dövründə mənfəət və zərər haqqında hesabatda maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi məbləğinə qarşı əvəzləşdirilir.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması. Şirkət yalnız aktivdən pul daxil olmaları üzrə onun müqavilə hüquqlarının vaxtı bitdikdə, yaxud maliyyə aktivini və aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün risk və mükafatları əsas etibarilə digər tərəfə ötürdükdə maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır. Şirkət aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün risk və mükafatları əsas etibarilə digər tərəfə köçürməyə və ya özündə saxlamasa belə, köçürülmüş aktiv üzərində nəzarətini davam etdirərsə, o, aktiv üzrə saxlanılmış payını və bununla əlaqədar ödəyəcəyi məbləğlər müqabilində öhdəliyi uçotda tanıyır. Şirkət ötürülmüş aktiv üzrə mülkiyyət hüququ ilə bağlı risk və mükafatları əsas etibarilə özündə saxlayarsa, o, belə aktivini uçotda tanımağa davam edir və aldığı məbləğlər ilə əlaqədar girovu təmin edilmiş borc vəsaitlərini də uçotda tanıyır.

Maliyyə aktivinin tanınması tamamilə dayandırıldığı halda, maliyyə aktivinin balans dəyəri ilə nəzəri olaraq alınmış və alınacaq məbləğlər və digər məcmu gəlirlərdə tanınmış və kapitalda toplanan yığılmış gəlir və zərərlər arasındakı fərq mənfəət və zərərdə tanınır.

Maliyyə aktivinin tanınmasının tamamilə dayandırılması halından başqa digər hallarda (məs., Şirkət ötürülmüş aktivlərin bir hissəsini almaq hüququnu saxlayarsa), Şirkət maliyyə aktivinin əvvəl müəyyən edilmiş balans dəyərini maliyyə çətinliyi davam etdiyi müddətdə tanımağa davam etdiyi hissə ilə aktivlərin ötürülməsi tarixində həmin hissələrin nisbi ədalətli dəyərləri əsasında artıq tanınmayan hissə arasında bölüşdürür. Artıq tanınmayan hissəyə aid edilmiş balans dəyəri ilə artıq tanınmayan hissə üzrə alınmış ödəniş məbləği və ona aid edilmiş, digər mənfəət haqqında hesabatda tanınmış hər hansı yığılmış gəlir və ya zərər arasında fərq mənfəət və ya zərər uçotunda tanınır. Digər mənfəət haqqında hesabatda tanınmış yığılmış gəlir və ya zərər tanınması davam edən hissə ilə belə hissələrin ədalətli dəyəri əsasında tanınması artıq dayandırılmış hissə arasında bölüşdürülür.

Maliyyə öhdəlikləri və buraxılmış kapital alətləri

Borc və ya kapital qismində təsnifləndirmə. Şirkət tərəfindən buraxılmış borc və kapital alətləri müqavilə şərtlərinə, habelə maliyyə öhdəliyi və kapital alətləri haqqında anlayışa əsasən maliyyə öhdəlikləri, yaxud da kapital kimi təsnif edilir.

Kapital alətləri. Kapital aləti bütün öhdəliklər çıxıldıqdan sonra müəssisənin aktivləri üzrə qalan pay hüququnu təsdiqləyən hər hansı müqavilədir. Şirkət tərəfindən buraxılmış kapital alətləri birbaşa buraxılış xərcləri çıxılmaqla əldə edilmiş vəsaitlər kimi tanınır.

Şirkətin öz kapital alətlərinin geri alınması birbaşa kapitalda tanınır və çıxılır. Eyni zamanda Şirkətin öz kapital alətlərinin alınması, satılması, buraxılması və ya ləğv edilməsi üzrə mənfəət və ya zərərde heç bir gəlir və ya itkilər tanınmır.

Maliyyə öhdəlikləri. Maliyyə öhdəlikləri "digər maliyyə öhdəlikləri" kimi təsnif edilir.

Digər maliyyə öhdəlikləri. Digər maliyyə öhdəlikləri (o cümlədən banklardan alınan kreditlər və digər maliyyə öhdəlikləri) ilk olaraq əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərle ölçülür.

Digər maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz metodundan istifadə edilməklə və faiz xərcləri effektiv gəlir əsasında tanınmaqla amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülür.

Effektiv faiz metodu maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz xərclərinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur. Effektiv faiz dərəcəsi təxmin edilən gələcək nağd pul ödəmələrini (o cümlədən, effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən məntəqələrdə ödənilmiş yaxud alınmış bütün haqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) maliyyə öhdəliyinin güman edilən müddəti, yaxud (məqsədemüvafiq hallarda) daha qısa müddət ərzində ilkin tanınma zamanı xalis balans dəyərinə qədər dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması. Şirkət, ödəniş öhdəliyini yerinə yetirərsə, belə öhdəlik ləğv olunarsa, yaxud müddəti başa çatarsa və yalnız belə olan hallarda maliyyə öhdəliyinin tanınmasını dayandırır. Mövcud maliyyə öhdəliyi tam başqa şərtlərlə eyni kreditörün təqdim etdiyi digər öhdəliklə əvəzlənərsə, yaxud mövcud öhdəliyə əhəmiyyətli düzəlişlər edilərsə, belə əvəzləmə və ya düzəliş ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliyin tanınması kimi qəbul edilir. Tanınması dayandırılmış maliyyə öhdəliyinin balans dəyəri ilə öhdəliklər üzrə ödənilmiş və ödəniləcək məbləğlər arasındakı fərq mənfəət və zərər uçotunda tanınır.

Lizinq. Lizinqlər o zaman maliyyə lizinqləri kimi təsniflənir ki, belə lizinq şərtlərinə görə mülkiyyət hüququ üzrə bütün risk və mükafatlar əsas etibarilə icarəçiyə ötürülür. Bütün digər lizinqlər əməliyyat lizinqləri kimi təsniflənir.

Şirkət icarəçi kimi. Əməliyyat lizinqi ilə bağlı ödənişlər, lizinq obyektini olan aktiv üzrə iqtisadi mənfəətin tanınması üçün belə mənfəətin daxil olduğu müddəti daha uyğun əks etdirən digər bir metodun istifadə edildiyi hallar istisna olmaqla, lizinq müddəti ərzində düzxətli metod əsasında xərc kimi tanınır. Əməliyyat lizinqlərindən irəli gələn şərti/nəzərdə tutulmayan icarə haqları yarandığı dövr üzrə xərc kimi tanınır.

Əməliyyat lizinqlərinə daxil olmaq üçün icarə stimulları əldə edildiyi halda belə stimullar öhdəlik kimi tanınır. Stimullar üzrə ümumi mənfəət, lizinq obyektini olan aktiv üzrə iqtisadi mənfəətin tanınması üçün belə mənfəətin daxil olduğu müddəti daha uyğun əks etdirən digər bir metodun istifadə edildiyi hallar istisna olmaqla, düzxətli metod əsasında icarə xərclərinə azalma kimi tanınır.

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri kassadakı nağd vəsaitlərdən, müxbir hesablardakı sərbəst qalıqlardan, ödəniş müddəti 90 gün və ya daha az olan müddətli depozitlərdən, o cümlədən banklardan və kredit təşkilatlarından alınacaq ödəniş müddəti 90 gün və ya daha az olan və hər hansı müqavilə öhdəliklərindən azad olan məbləğlərdən ibarətdir.

Əmlak və avadanlıq. Əmlak və avadanlıq yığılmış köhnəmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərəri çıxılmaqla maya dəyəri ilə göstərilir.

Köhnəmə düzxətli metoddan istifadə etməklə aktivlərin ilkin dəyərini və ya qiymətini, qalıq dəyəri çıxılaraq, faydalı istismar müddətləri üzrə silməklə uçotda tanınır. Təxmin edilən faydalı istismar müddəti, qalıq dəyər və köhnəmə metodu perspektiv əsaslarla uçotu aparılan hesablamalarda hər hansı dəyişikliklərin aşağıdakı illik dərəcələrlə təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir:

Binalar	7%
Kompüter və avadanlıq	20%
Nəqliyyat vasitələri	20%
Kompüter proqram təminatı	10%-20%

Bina və avadanlıqlar hesabdan silindikdə və ya onların davamlı istifadəsi artıq iqtisadi fayda gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Əmlak və avadanlıq vasitələrinin satılaraq hesabdan silinməsi və ya istismardan çıxarılmasından irəli gələn hər hansı gəlir və ya zərərlər belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunmuş gəlirlər arasında fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərər hesabında tanınır.

Qeyri-maddi aktivlər

Ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər. Müəyyən istismar müddəti olan ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərəri çıxılmaqla ilkin maya dəyəri ilə uçotda qeyd edilir. Köhnəlmə aktivin təxmin edilən faydalı istismar müddəti ərzində düz xətt metodundan istifadə etməklə uçotda tanınır. Təxmin edilən faydalı istismar müddəti və köhnəlmə metodu perspektiv əsaslarla uçota alınan təxminlərdəki hər hansı dəyişikliklərin təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir.

Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılması. Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdan silindikdə, yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılması gələcəkdə iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər, belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındakı fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və ya zərər hesabında tanınır.

Qudvil istisna olmaqla, maddi və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməsi. Şirkət maddi və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməyə məruz qalaraq qiymətlərinin düşüb-düşmədiyini müəyyənləşdirmək üçün hər hesabat dövrünün sonunda belə aktivlərin balans dəyərini təhlil edir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlilət edən hər hansı hallar mövcud olarsa, dəyərsizləşmə üzrə zərərin (əgər varsa) həcmi müəyyən etmək üçün aktivin bərpa dəyəri hesablanır. Aktivin fərdi hallarda bərpa dəyərini hesablamaq mümkün olmazsa, Şirkət belə aktivin aid olduğu gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərini müəyyən edir. Aktivin yerləşdirilməsinə müvafiq və ardıcılığı gözlənilən əsaslar müəyyən edildiyi hallarda, korporativ aktivlər, həmçinin, fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupunda yerləşdirilə bilər yaxud, başqa cür, müvafiq qaydada və ardıcılığı gözlənilməklə yerləşdirilmə əsasları müəyyən edilmiş ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır.

Bərpa dəyəri ədalətli dəyerdən satış və istifadə dəyərlərini çıxıldıqdan sonra alınan daha yüksək məbləğdir. İstismar dəyərini qiymətləndirərkən təxmin edilən gələcək dövrlərin pul axınları pulun vaxt üzrə dəyərinin və gələcək pul axınları ilə bağlı təxminlərə düzəliş edilməmiş aktiv üçün səciyyəvi olan risklərin hazırkı bazar qiymətləndirilməsini özündə əks etdirən vergiyə qədərki diskont dərəcəsi istifadə etməklə cari dəyərində qədər diskontlaşdırılır.

Aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) bərpa dəyərinin onun balans dəyərindən az olduğu hesablanarsa, belə aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri bərpa dəyərində kimi azaldılır. Müvafiq aktivlərin yenidənqiymətləndirilmiş məbləğdə tanındığı və dəyərsizləşmənin yenidənqiymətləndirmənin azalması kimi tanındığı hallar istisna olmaqla, dəyərsizləşmə birbaşa mənfəət-zərər hesabında tanınır.

Dəyərsizləşmə üzrə zərər sonradan əvəzləşdirilərsə, aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri hesablanmasına düzəliş verilmiş bərpa dəyərində qədər artırılır, bu şərtlə ki, artırılmış belə balans dəyəri aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) dəyərsizləşmə zərərinin tanınmadığı keçmiş illərdə müəyyən edilmiş balans dəyərindən artıq olmasın. Müvafiq aktivlərin yenidənqiymətləndirilmiş məbləğdə tanındığı və dəyərsizləşmənin geri qaytarılmasının yenidənqiymətləndirmənin artırılması kimi tanındığı hallar istisna olmaqla, dəyərsizləşmənin geri qaytarılması birbaşa mənfəət-zərər hesabında tanınır.

Vergi. Mənfəət vergisi xərcləri ödənilməli olan cari vergi və təxirə salınmış vergidən ibarətdir.

Cari vergi. Ödənilməli olan cari vergi il üzrə vergiyə cəlb olunan mənfəət əsasında tutulur. Vergiyə cəlb olunan mənfəət digər illərdə vergiyə cəlb olunmuş, yaxud gəlirdən çıxılan və heç vaxt vergiyə cəlb olunmayan, yaxud gəlirdən çıxılmayan gəlir və xərclər müddəaları ilə əlaqədar mənfəət və zərər haqqında hesabatda əksini tapmış mənfəətdən fərqlənir. Şirkətin cari vergi ilə bağlı öhdəliyi qanuni qüvvəyə minmiş və ya hesabat dövrünün sonuna tam həcmdə qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi. Təxirə salınmış vergi maliyyə hesabatlarında əks olunan aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergiyə cəlb olunan mənfəətin hesablanması istifadə edilən müvafiq vergi bazası arasındakı müvəqqəti fərq əsasında tanınır. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri, ümumi hal olaraq, vergiyə cəlb olunan bütün müvəqqəti fərqlər üçün tanınır. Təxirə salınmış vergi aktivləri, ümumi hal olaraq, gəlirdən çıxılan bütün müvəqqəti fərqlər üçün tanınır, bu şərtlə ki, belə müvəqqəti fərqlərin hesaba alınması üçün gələcəkdə vergiyə cəlb olunacaq mənfəətin əldə olunması ehtimal edilsin. Müvəqqəti fərqlər nə vergiyə cəlb olunan mənfəətə, nə də uçotda əks olunmuş mənfəətə təsir göstərən əməliyyatlar üzrə digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınmasından (müəssisə birləşmələri istisna edilməklə) irəli gələrsə, təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri uçotda tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir və aktivin bütün və ya müəyyən hissəsinin bərpa olunması üçün yetərli vergiyə cəlb edilən mənfəətin yaranacağı ehtimalı olmayan həddə qədər azaldılır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri qüvvəyə minmiş və ya hesabat dövrünün sonuna tam olaraq qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrinə (və vergi qanunlarına) əsaslanmaqla aktivin satıldığı və ya öhdəliyin yerinə yetirildiyi dövrdə tətbiq olunacağı gözlənilən vergi dərəcəsi ilə ölçülür.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin ölçülməsi Şirkətin hesabat dövrünün sonunda aktiv və öhdəliklərin balans dəyərini bərpa edəcəyi və ya ödəməyi gözlədiyi halda yarana biləcək vergi nəticələrini özündə əks etdirir.

İl üzrə cari və təxirə salınmış vergi. Cari və təxirə salınmış vergi digər məcmu mənfəət haqqında hesabatda, yaxud birbaşa olaraq kapitalda göstərilən müddəalarla bağlı olduğu və nəticə etibarlı ilə, müvafiq olaraq digər məcmu mənfəət və ya birbaşa kapital bəndi kimi tanındığı hallar istisna edilməklə, mənfəət və ya zərər hesabında tanınır. Cari vergi və ya təxirə salınmış vergi müəssisələrin birləşməsi üzrə ilkin uçotdan yarandıqda, müəssisələrin birləşməsi üzrə ilkin uçota daxil edilir.

Əməliyyat vergiləri. Azərbaycan Respublikasında Şirkətin fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq hesablanan bir sıra digər vergilər tətbiq edilir. Belə vergilər əməliyyat xərclərinin tərkib hissəsi kimi məcmu mənfəət haqqında hesabatda daxil edilir.

Ehtiyatlar. Ehtiyatlar Şirkətin keçmişdə baş vermiş hadisənin nəticəsi olaraq hazırda öhdəliyi (hüquqi yaxud konstruktiv) olduqda tanınır; bu zaman Şirkətdən öhdəliyin yerinə yetirilməsinin tələb olunacağı ehtimal edilir və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə hesablanıla bilər.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklərlə bağlı risk və qeyri-müəyyənlikləri nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat ayırmaları hazırkı öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri axınına istinad etməklə ölçülərsə, onun balans dəyəri (pulun zaman dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərində bərabər olur.

Ehtiyatların yerləşdirilməsi üçün tələb olunan müəyyən və ya bütün iqtisadi mənfəətin kənar tərəflər vasitəsilə bərpa ediləcəyi gözlənilirsə, bu vəsaitin qaytarılması və alınacaq belə vəsaitlərin düzgün qiymətləndirilməsi barədə qəti əminlik olduqda alınacaq məbləğ uçotda aktiv kimi tanınır.

Xarici valyutalar. Hər hesabat dövrünün sonunda, xarici valyuta ilə ifadə olunmuş pul vəsaitlərinin valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyən olduğu tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir. Xarici valyutada ədalətli dəyər ilə uçota alınmış qeyri-pul vəsaitlərinin valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyənləşdirildiyi tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir. İlkin dəyərlə xarici valyutada ölçülmüş qeyri-pul vəsaitlərinin valyuta mövqeyi təkrar qiymətləndirilir.

Pul vəsaitləri üzrə mübadilə fərqləri mənfəət və ya zərərdə baş verdiyi dövrdə tanınır.

İlin sonunda maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Şirkətin tətbiq etdiyi valyuta mübadiləsi məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

	<u>31 dekabr</u> <u>2013-ci il</u>	<u>31 dekabr</u> <u>2012-ci il</u>
AZN/1 ABŞ dolları	0.7845	0.7850
AZN/1 Avro	1.0780	1.0377

3. Mühüm mühasibat uçotu mühakimələri və təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri

Mühasibat qaydalarını tətbiq edərkən Şirkət rəhbərliyindən digər mənbələrdən açıq əldə edilməsi mümkün olmayan aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində dair mühakimələr, hesablamalar və təxminlərin irəli sürülməsi tələb olunur. Hesablamalar və əlaqədar təxminlər keçmiş təcrübəyə və müvafiq hesab edilən digər amillərə əsaslanır. Faktiki nəticələr həmin təxminlərdən fərqli ola bilər.

Təxminlər və əsas götürülən fərziyyələr davamlı qaydada təhlil edilir. Mühasibat təxminlərinə olan düzəlişlər, belə düzəliş yalnız onun baş verdiyi dövrə təsir göstərdikdə həmin dövrdə, cari və gələcək dövrlərə təsir göstərdikdə isə, düzəlişin baş verdiyi və gələcək dövrdə tanınır.

Təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri. Aşağıda gələcək dövrlərə aid əsas fərziyyələr və hesabat dövrünün sonuna təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri göstərilir ki, bu da növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsi riskini daşıyır.

Kreditlərin və debitor borclarının dəyərsizləşməsi. Şirkət dəyərsizləşməni müəyyən etmək məqsədilə kreditləri və debitor borclarını mütemadi olaraq nəzərdən keçirir. Şirkətin kreditlər və debitor borcları portfelində baş vermiş dəyərsizləşmə üzrə zərərin tanınması üçün kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar yaradılır. Şirkət kredit və debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara dair mühasibat təxminlərini qeyri-müəyyən hesab edir, ona görə ki, (i) onlar gələcək defolt dərəcələri barədə fərziyyələrin, eləcə də dəyərsizləşmiş kreditlər və debitor borcları ilə bağlı potensial itkilərin qiymətləndirilməsinin yaxın keçmişdəki fəaliyyət nəticələrinə əsaslanması səbəbindən vaxtaşırı olaraq dəyişikliklərə çox məruz qalır və (ii) Şirkətin hesabladığı zərər ilə faktiki zərər arasında hər hansı əhəmiyyətli fərq müqabilində ondan gələcək dövrlərdə maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə biləcək ehtiyatların qeyd edilməsi tələb oluna bilər.

Borcuların maliyyə çətinlikləri ilə üzləşdikdə və belə borculara dair tarixi məlumat mənbələri az sayda olduqda, Şirkət hər hansı dəyərsizləşmə üzrə zərərin məbləğini hesablamaq üçün rəhbərliyin mülahizələrindən istifadə edir. Eyni ilə Şirkət keçmiş fəaliyyət nəticələri, keçmiş müştəri davranışı, qrup daxilində borcunun ödəniş etmə vəziyyətindəki mənfi dəyişiklikləri göstərən müşahidə oluna bilən məlumatlar, eləcə də qrup daxilində aktiv üzrə öhdəliyin yerinə yetirilməməsi halları ilə əlaqəli olan ölkə və yerli iqtisadi şəraitlərə əsaslanmaqla gələcək pul axınlarındakı dəyişiklikləri hesablayır. Rəhbərlik kredit riski ilə seçiyələnen aktivlər halında əvvəllər baş vermiş zərər üzrə keçmiş təcrübəyə və kreditlər qrupunda olduğu kimi dəyərsizləşməyə dəlalət edən obyektiv sübutlara əsaslanan ehtimallardan istifadə edir. Şirkət tarixi məlumatlarda əksini tapmamış hazırkı vəziyyətlərin qeyd edilməsi məqsədilə kreditlər qrupu üzrə müşahidə oluna bilən məlumatlara düzəliş etmək üçün rəhbərliyin mühakimələrindən istifadə edir.

Maliyyə hesabatlarında maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat müddəasının daxil edilməsi mövcud iqtisadi və siyasi şəraitlərə əsasən müəyyən olunmuşdur. Şirkət Azərbaycan Respublikasında belə şərtlərlə hansı dəyişikliklərin baş verəcəyini və belə dəyişikliklərin gələcək dövrlərdə maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara necə təsir göstərəcəyini qabaqcadan söyləmək iqtidarında deyil.

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə kredit və debitor borclarının ümumi məbləği müvafiq olaraq 16,172,731 manat və 103,654, manat, ehtimal edilən dəyərsizləşməsi zərəri üçün ehtiyatların məbləği isə müvafiq olaraq 137,121 manat və sıfır manat təşkil etmişdir.

Maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi. İzah edildiyi kimi (16 sayılı qeydə baxın), Şirkət müəyyən növlü maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini hesablamaq üçün müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan giriş məlumatlarından ibarət qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir. Şirkətin rəhbərliyi hesab edir ki, tətbiq olunan seçilmiş qiymətləndirmə üsulları və fərziyyələr maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən edilməsi üçün məqsədə uyğundur.

Əmlak və avadanlığın faydalı istismar müddəti. Yuxarıda göstəriləyi kimi, Şirkət hər hesabat ilinin sonunda əmlak və avadanlıqlarının hesablanmış faydalı istismar müddətlərini nəzərdən keçirir.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin bərpa oluna bilməsi. Şirkətin rəhbərliyi hesabat tarixində təxirə salınmış vergi aktivlərinə qarşı qiymətləndirmə ehtiyatının yaradılmasına ehtiyac olmadığına əmindir, ona görə ki, təxirə salınmış vergi aktivinin tamamilə gerçəkləşəcəyi ehtimal edilir. Təxirə salınmış vergi aktivlərinin 31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə balans dəyəri müvafiq olaraq 159,179 manat və sıfır manat təşkil etmişdir.

4. Yeni və düzəliş edilmiş maliyyə hesabatlarının beynəlxalq standartlarının (MHBS) tətbiqi

Maliyyə hesabatlarında qeyd olunan məbləğlərə təsir edən MHBS-lərə düzəlişlər

Cari ildə hazırkı maliyyə hesabatlarında qeyd olunan məbləğlərə təsir edən bütün aşağıdakı yeni və düzəliş edilmiş standartlar və şərhlər qəbul edilmişdir.

Maliyyə hesabatlarına təsir edən standartlar

Açıqlamalar barədə yeni və düzəliş edilmiş standartlar

MHBS 13 - Ədalətli dəyərin ölçülməsi. Şirkət MHBS 13-ü ilk dəfə bu il tətbiq etmişdir. MHBS 13 ədalətli dəyərin ölçülməsi və açıqlanması üçün vahid qaydaları müəyyən edir. MHBS 13-n əhatə dairəsi genişdir; ədalətli dəyərin ölçülməsi tələbləri həm maliyyə, həm də qeyri-maliyyə alətləri maddələrinə şamil olunur ki, bununla əlaqədar digər MHBS-lər Pay Alətləri əsasında ödəmə adlı MHBS 2-yə daxil olan pay alətləri üzrə ödəmə əməliyyatları, icarə haqqında MUBS 17-yə daxil olan icarə əməliyyatları və ədalətli dəyərin ölçülməsinə oxşar olan lakin ədalətli dəyər ölçülməsi olmayan qiymətləndirmələr (məsələn, ehtiyatların qiymətləndirilməsi məqsədilə xalis satış dəyəri və ya dəyersizləşmənin qiymətləndirilməsi üçün istismar dəyəri) istisna olmaqla ədalətli dəyərin ölçülməsini və onunla bağlı açıqlamaları tələb edir və ya buna icazə verir.

MHBS 13 ədalətli dəyəri hazırkı bazar şəraitində qiymətləndirmə tarixinə əsas (və ya ən üstün) bazarda düzgün təşkil olunmuş əməliyyat üzrə aktivin satılmasından əldə oluna bilən və ya öhdəliyin ötürülməsi üçün ödənilmiş qiymət kimi müəyyən edir. MHBS 13 əsasında ədalətli dəyər qiymətin bilavasitə müşahidə olunmasından və ya digər qiymətləndirmə vasitəsini istifadə etməklə hesablanmasından asılı olmayaraq çıxış qiymətidir. Həmçinin MHBS 13-ə geniş açıqlama tələbləri daxildir.

MHBS 13 - 1 yanvar 2013-cü il tarixindən etibarən keçmiş dövrlərə aid etməklə tətbiqi tələb edir. Bundan əlavə, müəssisələrə verilmiş xüsusi keçid müddəaları bu standartı ilk dəfə tətbiq etməzdən əvvəlki dövrlər üçün təqdim olunan müqayisəli məlumatda bu standartda müəyyən olunan açıqlama tələblərinin onlar tərəfindən tətbiq edilməsinə ehtiyac olmadığını müəyyən edir. Bu keçid müddəalarına əsasən müəssisə 2012-ci il müqayisəli dövrü üçün MHBS 13 ilə tələb olunan hər hansı yeni açıqlamalar verməmişdir. Əlavə açıqlamalardan başqa (Qeyd 16), MHBS 13-ün tətbiqi maliyyə hesabatlarında tanınmış məbləğlərə hər hansı mühüm təsir göstərməmişdir.

Maliyyə vəziyyətinə və maliyyə nəticələrinə təsir etməyən standartlar. Cari ildə aşağıdakı yeni və düzəliş edilmiş Standartlar və Şərhlər qəbul edilmişdir. Bu standartların və şərhlərin qəbulu hazırkı maliyyə hesabatlarında qeyd olunan məbləğlərə hər hansı mühüm təsir göstərməmişdir.

2011-ci ilin may ayında konsolidasiya, birgə razılaşmalar, asılı müəssisələr və açıqlamalara dair beş standart toplusu buraxılmışdır ki, bu standartlara da MHBS 10 *Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları*, MHBS 11 *Birgə razılaşmalar*, MHBS 12 *Digər müəssisələrdə iştirak paylarının açıqlanması*, MUBS 27 *Fərdi maliyyə hesabatları* (2011-ci ildə düzəliş edildiyi kimi) və MUBS 28 *Asılı və Birgə Müəssisələrə Investisiyalar* (2011-ci ildə düzəliş edildiyi kimi) daxil idi. Bu standartlar buraxıldıqdan sonra bu standartlara keçid üzrə müəyyən təlimatları aydınlaşdırmaq üçün MHBS 10-a, MHBS 11-ə və MHBS 12-yə düzəlişlər buraxılmışdır.

Şirkət qrup şəklində olmadığı üçün bu yeni və düzəliş edilmiş standartların tətbiqinin onun maliyyə hesabatlarına təsiri yoxdur.

Maliyyə Alətləri: Məlumatın Açıqlanması adlı MHBS 7-yə düzəlişlər. *Açıqlamalar – Maliyyə aktivlərinin ötürülməsi adlı MHBS 7-yə düzəlişlər* maliyyə aktivlərinin ötürülməsi zamanı riskə məruzqalma ilə bağlı şəffaflığın artırılması məqsədilə maliyyə aktivlərinin ötürülməsi əməliyyatları üçün açıqlama tələblərini artırır.

Cari ildə Şirkət tanınması dayandırılmamış hər hansı maliyyə aktivlərinin ötürülməsini həyata keçirməmişdir. Bu səbəbdən düzəlişlərin tətbiqinin Şirkətin maliyyə hesabatlarına heç bir təsiri müşahidə edilməmişdir.

Maliyyə hesabatlarının təqdimatı haqqında MUBS 1-ə düzəlişlər (2011-ci ilin iyun ayında düzəliş edilmiş). Şirkət *Digər Məcmu Mənfəət Maddələrinin Təqdimatı* adlı MUBS 1-ə düzəlişləri qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl (1 iyul 2012-ci il tarixindən başlayan və ondan sonrakı illik dövrlər üçün) tətbiq etmişdir. Düzəliş məcmu mənfəət haqqında hesabatda tələb oluna açıqlama dərəcəsini artırır.

MUBS-1-ə düzəlişlərin tətbiqi mənfəət və zərər üzrə nəticələrə hər hansı təsir göstərməmişdir

Maliyyə hesabatlarının təqdimatı haqqında MUBS 1-ə düzəlişlər (2009-2011-ci illəri əhatə edən və 2012-ci ilin may ayında buraxılmış MHBS-lərə illik təkmilləşmələrin bir hissəsi kimi)

2009-2011-ci illəri əhatə edən illik təkmilləşmələr çərçivəsində MHBS-lərə çoxlu sayda düzəlişlər edilmişdir. Şirkətə aid olan düzəlişlərə keçmiş dövrün əvvəlinə (maliyyə vəziyyəti haqqında üçüncü hesabat) maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın və aidiyyəti qeydlərin təqdim olunma vaxtı ilə bağlı MUBS 1-ə edilmiş düzəlişlər daxildir. Düzəlişlər maliyyə vəziyyəti haqqında üçüncü hesabatın (a) müəssisə mühasibat uçotunu keçmiş dövrlərə aid etməklə tətbiq etdikdə və ya maliyyə hesabatlarındakı maddələri keçmiş dövrlərə aid etməklə bəyan etdikdə və ya yenidən təsnifləndirdikdə və (b) keçmiş dövrlərə aid olunan tətbiq, yenidən bəyannamə və ya yenidən təsnifləndirmə maliyyə vəziyyəti haqqında üçüncü hesabatdakı məlumata mühüm təsir etdikdə tələb olunduğunu müəyyən edir. Düzəlişlər aidiyyəti qeydlərin maliyyə vəziyyəti haqqında üçüncü hesabata əlavə edilməsi tələbinin olmadığını müəyyən edir.

Şirkət 2012-ci ildə təsis edildiyi üçün 1 yanvar 2012-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın təqdimatı Şirkətə şamil edilmir.

Mənfəət vergisi haqqında MUBS 12-yə düzəlişlər. "Təxirə salınmış vergilər: Baza aktivlərinin bərpası" haqqında MUBS 12-yə düzəlişlər (dekabr 2010-cu il) investisiya mülkiyyəti haqqında MUBS 40-a uyğun olaraq ədalətli dəyər modelini istifadə etməklə investisiya mülkiyyətinin ölçülməsi zamanı təxirə salınmış vergi öhdəlikləri və təxirə salınmış vergi aktivlərinin qiymətləndirilməsi üzrə praktiki yanaşmadır. Bu düzəlişlərə əsasən investisiya mülkiyyətinin satış vasitəsilə tam bərpa olunacağı ehtimal edilir. Bu ehtimal o halda təkzib edilir ki, investisiya mülkiyyəti, belə mülkiyyət üzrə iqtisadi mənfəətin əsas hissəsinin satış vasitəsilə deyil, uzun müddət ərzində sərf edilməsini nəzərdə tutan biznes model çərçivəsində saxlansın.

Şirkət investisiya mülkiyyətinə malik olmadığı üçün bu düzəlişlərin tətbiqinin onun maliyyə hesabatlarına hər hansı təsiri yoxdur.

Buraxılmış lakin hələ qüvvəyə minməmiş yeni və düzəliş edilmiş MHBS-lər

Şirkət buraxılmış lakin hələ qüvvəyə minməmiş aşağıdakı yeni və düzəliş edilmiş MHBS-ləri tətbiq etməmişdir:

MHBS 9 Maliyyə Alətləri

MHBS 9-un İcbari qüvvəyə minmə tarixi və Keçid Açıqlamaları haqqında MHBS 9 və MHBS 7-yə düzəlişlər²

İnvestisiya müəssisələri haqqında MHBS 10, MHBS 12 və MUBS 27-yə düzəlişlər¹

Maliyyə aktivlərinin və Maliyyə öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi haqqında MUBS 32-yə düzəlişlər¹

Aktivlərin dəyərsizləşməsi haqqında MUBS 36-ya düzəlişlər¹

Maliyyə Alətləri: Tanınma və ölçülmə haqqında MUBS 39-a düzəlişlər¹

İcbari ödənişlər haqqında MHBSKŞ 21-ə düzəlişlər¹

¹ Daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə, 1 yanvar 2014-cü il tarixində başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir.

² Daha erkən tətbiqinə icazə verilməklə, 1 yanvar 2015-ci il tarixində başlayan və ya ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir.

MHBS 9 Maliyyə Alətləri. Bu standart 2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmışdır və maliyyə aktivlərinin təsnifatı və qiymətləndirilməsi üçün yeni tələbləri təqdim edir. 2010-cu ilin oktyabrında MHBS 9-a edilən düzəliş maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və ölçülməsi, habelə tanınmasının dayandırılması ilə bağlı yeni tələbləri təsbit edir.

MHBS 9 üzrə əsas tələblər:

- “Maliyyə Aletləri: Tanınma və Ölçülmə” adlı 39 sayılı MUBS-un əhatə dairəsinə daxil olan bütün tanınmış maliyyə aktivlərinin sonradan amortizasiya olunmuş yaxud ədalətli dəyərlə ölçülməsi tələb olunur. Xüsusilə də, müqavilə üzrə pul daxilolmalarının yığılması məqsədini daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılan və müqavilə üzrə pul daxilolmaları yalnız əsas borc məbləği, eləcə də ödənilməmiş əsas borc məbləği üzrə faizlərin ödənilməsindən ibarət olan borc investisiyaları ümumiyyətlə növbəti hesabat dövrlərinin sonunda amortizasiya edilmiş dəyərlə ölçülür. Bütün digər borc və kapitala investisiya qoyuluşları növbəti hesabat dövrlərinin sonunda ədalətli dəyərlə ölçülür. Bundan başqa Maliyyə aletləri haqqında MHBS 9-a əsasən müəssisələr (ticarət üçün saxlanılmayan) yalnız dividend üzrə gəliri mənfəət və ya zərər hesablarında tanımaq şərtilə kapitala investisiyanın ədalətli dəyərində sonrakı dəyişikliklərin digər məcmu mənfəət hesabatında təqdim edilməsi ilə bağlı yekun seçim edə bilərlər.
- 9 sayılı MHBS-ə əsasən mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərlə nəzərdə tutulmuş maliyyə öhdəlikləri halında bu cür maliyyə öhdəliyi üzrə kredit riskindəki dəyişikliyə aid edilən onun ədalətli dəyərində baş vermiş dəyişiklik öhdəlik üzrə kredit riskində baş vermiş dəyişikliyin təsir nəticələrinin digər məcmu mənfəət hesabatında tanınması mənfəət və zərər üzrə uçot qeydlərində uyğunsuzluqların baş verməsi yaxud artmasına gətirib çıxarmadığı halda digər məcmu mənfəət hesabatında tanınır. Maliyyə öhdəliyinin kredit riskinə aid edilən ədalətli dəyərdə baş vermiş dəyişiklik sonradan mənfəət və ya zərər hesabında təkrar təsnif edilmir. 39 sayılı MUBS-ə əsasən mənfəət və ya zərər hesabında ədalətli dəyərlə nəzərdə tutulmuş maliyyə öhdəliyinin ədalətli dəyərindəki dəyişikliklərin məbləği bütövlüklə mənfəət və ya zərər hesabında təqdim olunur.

Şirkətin rəhbərliyi gələcəkdə MHBS 9-un tətbiqinin Şirkətin hesabatlarında təqdim olunan maliyyə aktivlərinin və ya maliyyə öhdəliklərinin məbləğlərinə mühüm təsir edəcəyini ehtimal etmir.

İnvestisiya müəssisələri haqqında MHBS 10, MHBS 12 və MUBS 27-yə düzəlişlər. MHBS 10-a düzəlişlər investisiya müəssisəsini müəyyən edir və investisiya müəssisəsi anlayışına uyğun olan hesabatçı müəssisədən öz törəmə müəssisələrini konsolidasiya etməməyi bunun əvəzinə onları öz konsolidə edilmiş və fərdi maliyyə hesabatlarında mənfəət və ya zərər hesabları üzrə ədalətli dəyərlə göstərməyi tələb edir.

İnvestisiya müəssisəsi kimi fəaliyyət göstərmək üçün hesabatçı müəssisədən aşağıdakılar tələb olunur:

- Bir və ya daha çox investordan onları peşəkar investisiya idarəetmə xidmətləri ilə təmin etmək üçün vəsaitlər almaq;
- İnvestorlar qarşısında biznes məqsədinin yalnız kapitalın dəyərindəki artımdan və ya investisiya gəlirindən və ya hər ikisindən mənfəətin əldə edilməsindən ibarət olması barədə öz üzərinə öhdəlik götürmək; və
- Bütün investisiyalar üzrə ədalətli dəyər əsasında fəaliyyət nəticələrini qiymətləndirmək və müəyyən etmək.

İnvestisiya müəssisələri üçün yeni açıqlama tələblərini tətbiq etmək məqsədilə MHBS 12-yə və MUBS 27-yə növbəti düzəlişlər edilmişdir.

Şirkət investisiya müəssisəsi olmadığından Şirkətin rəhbərliyi investisiya müəssisələrinə düzəlişlərin onun maliyyə hesabatlarına hər hansı təsir edəcəyini düşünmür.

Maliyyə aktivlərinin və Maliyyə öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi haqqında MUBS 32-yə düzəlişlər. MUBS 32-yə düzəlişlər maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi ilə bağlı tələblərinə aydınlıq gətirir. Xüsusilə də, bu düzəlişlər “hazırda əvəzləşdirmə üçün hüquqi qüvvəyə malik olan” və “eyni zamanda satış və hesablaşmanın aparılması” ifadəsinin mənasına aydınlıq gətirir.

Şirkət əvəzləşdirilməli olan hər hansı maliyyə aktivlərinə və ya maliyyə öhdəliklərinə malik olmadığından Şirkətin rəhbərliyi MUBS 32-yə bu düzəlişlərin tətbiqinin müəssisənin maliyyə hesabatlarına mühüm təsir edəcəyini düşünmür.

5. Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

	<u>31 dekabr 2013-cü il</u>	<u>31 dekabr 2012-ci il</u>
Müxbir hesablar	72,692	138,055
Kassadakı vəsaitlər	45,820	5,300
Cəmi pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	<u>118,512</u>	<u>143,355</u>

6. Banklardan alınacaq vəsaitlər

Banklardan alınacaq vəsaitlərə aşağıdakılar aiddir:

	<u>31 dekabr 2013-cü il</u>	<u>31 dekabr 2012-ci il</u>
Müddətli depozitlər	-	200,000
Cəmi banklardan alınacaq vəsaitlər	<u>-</u>	<u>200,000</u>

31 dekabr 2012-ci il tarixinə müddətli depozit Unibank Kommersiya Bankı ASC-də yerləşdirilmiş, illik faiz dərəcəsi 6.5%, son ödəniş tarixi isə 13 fevral 2013-cü il olan qısamüddətli depozitdir.

7. Müştərilərə verilmiş kreditlər

Şirkət, kreditlərin aşağıdakı növlərə görə təsnifatından istifadə edir:

- İstehlak kreditləri;
- Digər kreditlər.

Müştərilərə verilmiş kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	<u>31 dekabr 2013-cü il</u>	<u>31 dekabr 2012-ci il</u>
İstehlak kreditləri	16,094,565	-
Digər kreditlər	78,166	103,654
Müştərilərə verilmiş kreditlərin ümumi məbləği	16,172,731	103,654
Çıxılın: Dəyərsizləşmə zərəri üzrə ehtiyatlar	(137,121)	-
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	<u>16,035,610</u>	<u>103,654</u>

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə kreditlərin 100%-i Azərbaycan Respublikası vətəndaşları olan fiziki şəxslərdir ki, bu da bir bölgə üzrə əhəmiyyətli coğrafi mərkəzləşməni göstərir.

31 dekabr 2013-cü il tarixinə istehlak və digər kreditlərin ödəmə qabiliyyətinə görə təhlili aşağıdakı kimidir:

31 dekabr 2013-cü il tarixinə	İstehlak kreditləri	Digər kreditlər	Cəmi
Kollektiv şəkildə təhlil edilmiş			
Ödəniş müddəti keçməmiş:	14,788,472	75,696	14,864,168
Ödəniş müddəti keçmiş:			
30 günə qədər	1,168,331	633	1,168,964
31 gündən 60 günə qədər	73,116	-	73,116
61 gündən 90 günə qədər	20,640	-	20,640
91 gündən 180 günə qədər	41,854	1,837	43,691
180 gündən artıq	2,152	-	2,152
Cəmi kollektiv şəkildə təhlil edilmiş kreditlər	16,094,565	78,166	16,172,731
Çıxılsın: Dəyersizləşmə zərəri üzrə ehtiyatlar	(135,123)	(1,998)	(137,121)
Cəmi kreditlər	15,959,442	76,168	16,035,610

31 dekabr 2012-ci il tarixinə istehlak və digər kreditlərin ödəmə qabiliyyətinə görə təhlili aşağıdakı kimidir:

31 dekabr 2012-ci il tarixinə	Digər kreditlər	Cəmi
Kollektiv şəkildə təhlil edilmiş		
Ödəniş müddəti keçməmiş	103,654	103,654
Cəmi kollektiv şəkildə təhlil edilmiş kreditlər	103,654	103,654
Çıxılsın: Dəyersizləşmə zərəri üzrə ehtiyatlar	-	-
Cəmi kreditlər	103,654	103,654

Dəyersizləşmə zərəri üzrə ehtiyatlarda dəyişikliklərin təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

	İstehlak kreditləri	Digər kreditlər	Cəmi
31 dekabr 2012-ci il tarixinə	-	-	-
Ehtiyatdan tutulmalar	(135,123)	(1,998)	(137,121)
31 dekabr 2013-cü il tarixinə	(135,123)	(1,998)	(137,121)

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə bitən il/dövr üzrə dəyersizləşmiş maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri müvafiq olaraq 193,850 manat və sıfır manat olmuşdur. 31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə dəyersizləşməmiş maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri müvafiq olaraq 2,390,195 manat və 654 manat olmuşdur.

Aşağıdakı cədvəldə müştərilərə verilmiş kreditlərin dəyersizləşmə növünə görə təhlili qeyd olunur:

	31 dekabr 2013-cü il			31 dekabr 2012-ci il		
	Ehtiyatın hesablanmasından əvvəlki balans dəyəri	Dəyersizləşmə zərəri üzrə ehtiyat	Balans dəyəri	Ehtiyatın hesablanmasından əvvəlki balans dəyəri	Dəyersizləşmə zərəri üzrə ehtiyat	Balans dəyəri
Kollektiv şəkildə dəyersizləşmə aşkarlanan kreditlər	1,308,563	(137,121)	1,171,442	-	-	-
Kollektiv şəkildə dəyersizləşməmiş kreditlər	14,864,168	-	14,864,168	103,654	-	103,654
Cəmi	16,172,731	(137,121)	16,035,610	103,654	-	103,654

8. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərə aşağıdakılar aiddir:

	Binalar	Kompüter və avadanlıq	Nəqliyyat vasitələri	Kompüter proqram təminatı	Cəmi
Maya dəyəri ilə					
Əlavələr	-	-	42,800	-	42,800
31 dekabr 2012-ci il	-	-	42,800	-	42,800
Əlavələr	6,500,000	17,307	-	3,225	6,520,532
31 dekabr 2013-cü il	6,500,000	17,307	42,800	3,225	6,563,332
Yığılmış köhnəlmə					
Köhnəlmə və amortizasiya xərci	-	-	(824)	-	(824)
31 dekabr 2012-ci il	-	-	(824)	-	(824)
Köhnəlmə və amortizasiya xərci	(37,917)	(2,678)	(8,560)	(194)	(49,349)
31 dekabr 2013-cü il	(37,917)	(2,678)	(9,384)	(194)	(50,173)
Xalis qalıq dəyəri					
31 dekabr 2013-cü il tarixinə	6,462,083	14,629	33,416	3,031	6,513,159
31 dekabr 2012-ci il tarixinə	-	-	41,976	-	41,976

Şirkətin binaları, yığılmış köhnəlmə və sonradan yığılmış ehtimal edilən dəyərsizləşmə zərəri çıxılmaqla, onların satınalma tarixindəki ilkin dəyəri və ya ilkin tanınma zamanı müəyyən edilən məbləğ olan dəyərle qeyd olunur. 6,500,000 manat ilkin tanınma zamanı müəyyən edilən məbləğdir və tanınma tarixində binaların ədalətli dəyərini əks etdirir. Şirkətə aidiyyəti olmayan müstəqil qiymətləndirici ədalətli dəyərin ölçülməsini həyata keçirmişdir. Müstəqil qiymətləndirici, Azərbaycan İpoteka Fondunun müstəqil qiymətləndiricilər siyahısına daxil edilmiş, müvafiq kvalifikasiyalara və müvafiq yerlərdə əmlakın ədalətli dəyərini ölçülməsi üzrə müasir təcrübəyə malik şirkətdir. Binaların ədalətli dəyəri oxşar daşınmaz əmlakın son əməliyyat qiymətlərini əks etdirən bazarla müqayisə yanaşması əsasında müəyyən edilmişdir.

9. Digər aktivlər

Digər aktivlər aşağıdakıları əhatə edir:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
Digər maliyyə aktivləri		
Qarşı tərəflərdən alınacaq vəsaitlər (*)	86,815	-
Digər	1,035	-
	87,850	-
Digər qeyri-maliyyə aktivləri		
Təxirə salınmış xərclər	3,078	111
	3,078	111
Cəmi digər aktivlər	90,928	111

(*) – bu məbləğ müştərilərin ödənişləri üzrə hesablaşma-kassa xidmətləri göstərən "Komtec Ltd" MMC-dən alınacaq pul vəsaitləridir.

10. Banklardan alınmış kreditlər

Banklardan alınmış kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	Valyuta	Ödəniş tarixi	Nominal faiz dərəcəsi %	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
Paşabankdan alınmış kredit	manat	13 sentyabr 2018-ci il	12.0%	5,020,667	-
Paşabankdan alınmış kredit	manat	22 May 2018-ci il	12.0%	4,549,665	-
Kapitalbankdan alınmış kredit	manat	16 sentyabr 2016-cı il	12.0%	1,025,000	-
Cəmi banklardan alınmış kreditlər				10,595,332	-

Şirkət, yuxarıda qeyd edilmiş kreditlərlə bağlı hər hansı maliyyə şərtlərinə əməl etmək məcburiyyətində deyil.

11. Digər öhdəliklər

Digər öhdəliklərə aşağıdakılar aiddir:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
“Embawood” MMC-yə ödənilməli vəsaitlər	99,692	819
İşçilərə ödənilməli vəsaitlər	36,355	-
Ödənilməli peşəkar xidmət haqları	16,740	-
Digər	24,066	-
	176,853	819
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Mənfəət vergisi istisna olmaqla ödənilməli vergilər	680	-
Digər	9,647	-
	10,327	-
Cəmi digər öhdəliklər	187,180	819

12. Səhmdar kapitalı

31 dekabr 2013-cü il və 31 dekabr 2012-ci il tarixlərinə nizamnamə kapitalı müvafiq olaraq hər birinin nominal dəyəri 500 manat olan 20,000 və 1,000 adi səhmdən ibarət olmuşdur. 31 dekabr 2013-cü il və 31 dekabr 2012-ci il tarixlərinə buraxılmış lakin ödənilməmiş səhmlər olmamışdır.

Təsis olunma tarixindən 31 dekabr 2012-ci il tarixində bitən dövr ərzində səhmdarlar tərəfindən səhmdar kapitalına nağd şəkildə 500,000 manat məbləğində əlavələr edilmişdir. 31 dekabr 2013-cü il tarixinə bitən il ərzində səhmdarlar tərəfindən səhmdar kapitalına 9,500,000 manat məbləğində əlavələr edilmişdir ki, bunun da 3,000,000 manatı nağd şəkildə olmuşdur. Qalan 6,500,000 manat isə Bakı şəhərində yerləşən daşınmaz əmlakdır və ilkin tanınma məbləği əmlakın tanınma tarixindəki ədalətli dəyərini əks etdirir (Qeyd 8).

13. Əməliyyat xərcləri

Əməliyyat xərclərinə aşağıdakılar daxildir:

	31 dekabr 2013-cü il tarixinə bitən dövr	Təsis olunma tarixindən 31 dekabr 2012-ci il tarixində bitən dövr
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	1,051,883	9,243
Peşəkar xidmətlər	84,066	-
Kompüter proqram təminatı və kommunikasiya xərcləri	69,455	-
Köhnəlmə və amortizasiya	49,349	824
İcarə xərcləri	24,000	-
Dəftərxana ləvazimatları	23,976	20
Ezamiyyət xərcləri	8,984	2,900
Reklam xərcləri	8,579	-
Nəqliyyat vasitəsinin istismar xərcləri	5,340	112
Çap xərcləri	2,952	6
Təlim xərcləri	1,253	-
Əmlak və avadanlıqlarla bağlı texniki xidmət	1,097	-
Sığorta xərcləri	210	2,436
Digər xərclər	10,124	-
Cəmi əməliyyat xərcləri	1,341,268	15,541

14. Mənfəət vergisi

Şirkət ödəniləcək cari mənfəət vergisi, eləcə də aktiv və öhdəlikləri üzrə vergi bazalarını onun fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə əsasən hesablayır və uçotda əks etdirir ki, bu da MHBS-an fərqli ola bilər.

Şirkət bəzi xərclərin vergi məbləğindən tutulmamasına və vergi məqsədləri üçün bəzi gəlirlərin vergidən azad olunmasına görə daimi vergi fərqləri ilə üzləşir.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatları məqsədləri üçün aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə verginin hesablanması məqsədilə istifadə edilən məbləğlər arasındakı müvəqqəti fərqlər üzrə xalis vergi təsirini əks etdirir.

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınması üzrə müxtəlif metodlar/zaman müddətləri, eləcə də müəyyən aktivlər üzrə vergi uçotu əsaslı fərqlərin yaratdığı müvəqqəti fərqlər ilə əlaqəlidir.

Aşağıdakı məbləğlərin üzləşdirilməsində tətbiq edilən vergi dərəcəsi Azərbaycan Respublikasında vergi qanunvericiliyinə əsasən (müəyyən edildiyi kimi) hüquqi şəxslər tərəfindən vergiyə cəlb olunan mənfəət üzrə ödənilməli 20%-ilk mənfəət vergisi dərəcəsidir.

31 dekabr 2013-cü il və 2012-ci il tarixlərinə təxirə salınmış vergi aktivləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2013-cü il	31 dekabr 2012-ci il
Aşağıdakılarla bağlı təxirə salınmış vergi aktivləri:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər	152,045	-
Digər öhdəliklər	7,134	-
Xalis təxirə salınmış vergi aktivi	159,179	-

Effektiv vergi dərəcəsinin üzvləşdirməsi aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2013-cü il tarixində bitən dövr	Təsis olunma tarixindən 31 dekabr 2012-ci il tarixində bitən dövr
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət/(zərər)	637,429	(11,723)
Yerli vergi dərəcəsi (20%) ilə vergi	127,486	(2,345)
Daimi fərqlərin vergi təsiri	(4,518)	2,345
Mənfəət vergisi xərci	122,968	-
Cari mənfəət vergisi xərci	282,147	-
Təxirə salınmış mənfəət vergisi qalıqlarında dəyişiklik	(159,179)	-
Mənfəət vergisi xərci	122,968	-
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	2013	2012
1 yanvar tarixinə – təxirə salınmış vergi aktivləri	-	-
Mənfəət və ya zərər uçotunda tanınan təxirə salınmış mənfəət vergisi qalıqlarında dəyişiklik	159,179	-
31 dekabr tarixinə təxirə salınmış vergi aktivləri	159,179	-

15. Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər

Kapital xərcləri üzrə öhdəliklər

31 dekabr 2013-cü il və 31 dekabr 2012-ci il tarixlərinə Şirkət mühüm kapital xərcləri üzrə öhdəliklərə malik olmamışdır.

Əməliyyat lizinqi öhdəlikləri

31 dekabr 2013-cü il və 31 dekabr 2012-ci il tarixlərinə Şirkətin icarəçi qismində fəaliyyət göstərdiyi ləğv olunmayan əməliyyat lizinqləri üzrə mühüm öhdəlikləri olmamışdır.

Məhkəmə prosesləri

Şirkət vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyəti müddətində müştərilər və müqavilə tərəflərinin irəli sürdüyü iddialarla üzleşə bilər. Rəhbərliyin fikrincə, heç bir yığılmamış maddi itkilər baş verməyəcək və bununla bağlı bu maliyyə hesabatlarında ehtiyat nəzərdə tutulmamışdır.

Vergi qoyma

Azərbaycan Respublikasının və Şirkətin fəaliyyət göstərdiyi ölkələrin ticarət, o cümlədən vergi qanunvericiliyi birdən çox şərhlərə yol verə bilər. Bundan başqa, biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq vergi orqanlarının öz mülahizələrinə görə qərar vermələri riski də mövcuddur. Şirkət rəhbərliyinin biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar mülahizələrinə əsaslanan müəyyən mövqe vergi orqanları tərəfindən birmənalı qarşılanmadıqda, Şirkət üçün əlavə vergilər, cərimələr və faizlər hesablanma bilər.

Belə qeyri-müəyyənlik halları maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi, dəyərsizləşmə üzrə zərər üçün ehtiyatların qiymətləndirilməsi və sövdələşmələrin bazar qiymətinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı ola bilər. Bundan başqa, belə qeyri-müəyyənlik vergiyə cəlb olunan mənfəətin natamam hesablanması kimi ehtiyat üzrə müvəqqəti fərqlərin qiymətləndirilməsi, habelə müştərilərə verilmiş kreditlər və debitor borcları ilə bağlı dəyərsizləşmə üzrə zərər üçün ehtiyatın geri qaytarılması ilə də bağlı ola bilər. Şirkətin rəhbərliyi ödəniləcək vergi məbləğlərinin düzgün hesablandığını düşünür və buna görə də maliyyə hesabatlarında heç bir ehtiyat nəzərdə tutulmamışdır.

Ümumiyyətlə, vergi ödəyiciləri audit ilindən əvvəlki üç təqvim ili ərzində vergi auditindən keçməlidirlər. Lakin tamamlanmış audit yoxlamaları aşağı dərəcəli vergi müfəttişləri tərəfindən əldə olunmuş vergi auditi nəticələrini yoxlamaq məqsədilə yuxarı səviyyə vergi müfəttişlərinin həyata keçirdiyi sonrakı əlavə audit yoxlamalarının olması ehtimalını istisna etmir. Cinayət işinin araşdırılması halında, müəyyən edilmiş müddət məhkəmənin qərarına əsasən yeddi ilədək uzadıla bilər.

Əməliyyat mühiti

Azərbaycan kimi inkişaf etməkdə olan ölkələrin bazar mühiti inkişaf etmiş ölkələrlə müqayisədə müxtəlif risklərə, o cümlədən iqtisadi, siyasi, sosial, hüquqi və qanunvericilik ilə bağlı risklərə daha çox məruz qalırlar. Azərbaycanda biznes fəaliyyətinə təsir edən qanun və qaydalar sürətlə dəyişməkdədir, vergi qanunvericiliyi və tənzimləyici baza müxtəlif formada şərh olunur. Azərbaycanın gələcək iqtisadi kursu dövlət tərəfindən qəbul edilən maliyyə və monetar siyasət yönümlü tədbirlərdən, habelə hüquq, hüquqi tənzimləmə və siyasi mühitdəki inkişafdan çox asılıdır.

Azərbaycan neft və qaz məhsullarının iri istehsalçısı və ixracatçısı olduğuna görə ölkə iqtisadiyyatı, xüsusi olaraq, dünya bazarlarının neft və qaz qiymətlərinə qarşı həssasdır.

16. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri

MHBS-ə əsasən ədalətli dəyər, ölçmə tarixində bazar iştirakçıları arasında adi əməliyyat çərçivəsində aktivin satışından alınan və ya öhdəliyin ötürülməsi üçün ödənilən qiymət kimi müəyyən olunur.

Şirkətin dövrü olaraq ədalətli dəyərlə ölçülməyən maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyəri

Rəhbərlik hesab edir ki, maliyyə hesabatlarında tanınan maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin balans dəyərləri təxmini olaraq onların ədalətli dəyərinə uyğundur.

	31 dekabr 2013-cü il	
	Səviyyə 2	Cəmi
Müştərilərə verilmiş kreditlər	16,035,610	16,035,610
Digər maliyyə aktivləri	87,850	87,850
Banklardan alınmış kreditlər	10,595,332	10,595,332
Səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər	1,400,000	1,400,000
Digər maliyyə öhdəlikləri	176,853	176,853

	31 dekabr 2012-ci il	
	Səviyyə 2	Cəmi
Banklardan alınacaq vəsaitlər	200,000	200,000
Müştərilərə verilmiş kreditlər	103,654	103,654
Digər maliyyə öhdəlikləri	819	819

Qeyd edilən 2-ci səviyyəyə daxil edilmiş maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri, diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkətinin təhlilinə əsasən və tərəflərin kredit riskini əks etdirən diskont dərəcəsi üzrə mühüm məlumatlardan istifadə etməklə ümumi qəbul edilmiş qiymətoyuna modellərinə uyğun olaraq müəyyən edilmişdir.

17. Risklərin idarə edilməsi qaydaları

Risklərin idarə edilməsi Şirkətin fəaliyyətində mühüm rol oynayır və onun əməliyyatlarının əsas elementidir. Şirkətin fəaliyyəti üçün xarakterik olan əsas risklər aşağıdakılardır:

- Kredit riski;
- Likvidlik riski;
- Bazar riski.

Şirkət risklərin idarə edilməsi üzrə səmərəli və effektiv proseslərin olmasının əhəmiyyətini anlayır. Bunun üçün Şirkət risklərin idarə edilməsi qaydaları müəyyən etmişdir ki, bunun da məqsədi müəssisəni risklərdən qorumaq və onun fəaliyyət məqsədlərinə nail olmasını təmin etməkdir.

Kredit riski

Şirkət kredit riskinə məruz qalır ki, belə risk maliyyə aləti iştirakçısı olan bir tərəfin öz öhdəliyini yerinə yetirə bilməməsi və digər tərəfin maliyyə itkisinə məruz qalması ilə nəticələnən riskdir.

Risklərin idarə edilməsi və monitorinqi müəyyən edilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində aparılır. Bu proseslər Kredit Komitəsi və Şirkətin İdarə Heyəti tərəfindən həyata keçirilir. Risklərin gündəlik idarə edilməsinə görə isə Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti məsuliyyət daşıyır. Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti və ya Kredit Komitəsi tərəfindən hər hansı müraciət edilməzdən əvvəl kredit prosesləri ilə bağlı bütün tövsiyələr (borcalanla bağlı qəbul edilmiş məhdudiyyətlər və s.) təhlil edilir və şöbənin risklər üzrə meneceri və ya Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti tərəfindən təsdiq olunur.

Şirkət, bir borcalan, yaxud borcalanlar qrupu ilə bağlı qəbul edilmiş riskin maksimum məbləğini müəyyən etməklə qəbul etdiyi kredit riskinin səviyyəsini təyin edir. İdarə Heyəti borcalanın səbəb olduğu kredit riskinin səviyyəsi üzrə məhdudiyyətləri təsdiqləyir.

Şirkət, tələb edilən hallarda, eləcə də kreditlərlə bağlı bir çox hallarda təminat alır. Təminatlarla bağlı risklər müntəzəm qaydada və aylıq təhlillərə əsasən yoxlanılır.

Kredit riskinə maksimum məruz qalma

Şirkətin kredit riskinə maksimum məruzqalma təsiri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişkəndir və həm fərdi risklərdən, həm də ümumi bazar iqtisadiyyatı risklərindən asılıdır.

Balans hesabındakı maliyyə aktivlərinin kredit riskinə maksimum məruzqalma həddi belə aktivlərin balans dəyərlərinə bərabərdir.

Coğrafi cəmləşmə

31 dekabr 2013-cü il və 31 dekabr 2012-ci il tarixlərinə Şirkətin kredit fəaliyyəti yalnız Azərbaycan Respublikası ərazisində həyata keçirilmişdir. Şirkətin bütün maliyyə aktivləri və öhdəlikləri tam olaraq (100%) Azərbaycan Respublikası daxilində cəmləşmişdir ki, bu da bölgə üzrə əhəmiyyətli coğrafi mərkəzləşmədir.

Girov

Tələb olunan girovun məbləği və növü qarşı tərəfin kredit riskinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Girovun növlərinin və qiymətləndirmə parametrlərinin qəbul edilməsi ilə bağlı qaydalar tətbiq edilir.

Alınmış girov əsasən mebel və digər məişət texnikasından ibarətdir.

İl ərzində Şirkət hər hansı girov müsadirə etməmişdir.

Kredit reytingi

Aşağıdakı cədvəldə Şirkətin sahib olduğu vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri üzrə kredit reytingi göstərilir:

31 dekabr 2013-cü il	<BBB	Reytingi olmayan	Cəmi
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	72,692	-	72,692
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	16,035,610	16,035,610
Digər maliyyə aktivləri	-	87,850	87,850
31 dekabr 2012-ci il			
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	138,055	-	138,055
Banklardan alınacaq vəsaitlər	200,000	-	200,000
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	103,654	103,654

Fiziki şəxslər olan borcalanlar üzrə qiymətləndirmə metodologiyası təhsil, fəaliyyət sahəsi, iş yeri, kredit tarixçəsi, xalis aylıq gəlir kimi meyarlar əsasında həyata keçirilir. Öldə edilmiş məlumata əsaslanaraq müştərinin müraciəti ya təsdiqlənir, ya da müraciətdən imtina edilir.

Şirkət daxili metodologiyayı xüsusi kreditlərə və pərakəndə kredit qruplarına tətbiq edir. Skoring metodologiyaları xüsusi məhsullar üzrə təyin edilir və kredit müddətinin müxtəlif mərhələlərində tətbiq olunur. Nəticədə, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatə əsasən müştərilərə verilmiş kreditlərin faktiki ödənilməmiş hissəsinə uyğun olan, məhsulların çarpaz müqayisəsini aparmaq mümkün olmur. Müvafiq olaraq, daha ətraflı məlumat təqdim edilmir.

Likvidlik riski

Likvidlik riskinin idarə edilməsi

Likvidlik riski ödəniş vaxtı çatdıqda maliyyə alətləri ilə bağlı maliyyə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması ilə bağlı riskdir.

İdarə Heyəti belə risklərə ödəniş tarixləri üzrə təhlilə əsasən nəzarət edir və növbəti maliyyə dövrü üzrə Şirkətin strategiyasını müəyyən edir. Cari likvidlik, cari likvidlik dəstəyi və pul vəsaitlərinin hərəkətinin optimallaşdırılması üçün məsuliyyət daşıyan Maliyyə Departamenti tərəfindən idarə edilir.

Likvidlik riskinin idarə edilməsi üçün Şirkət hər ay müştərilər və digər əməliyyatlar üzrə nəzərdə tutulan gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin monitorinqini həyata keçirir ki, bu da aktivlərin/öhdəliklərin idarə edilməsi prosesinin bir hissəsidir.

Aşağıdakı cədvəldə likvidlik və faiz dərəcəsi riskinin təhlili göstərilmişdir. Bu nəticələr daxili qaydada müəssisənin əsas idarəedici heyətinə təqdim edilmiş məlumatlar əsasında müəyyən edilmişdir.

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	31 dekabr 2013-cü il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ						
Sabit faiz dərəcəsi alətləri						
Müştərilərə verilmiş kreditlər	30.4%	<u>1,377,969</u>	<u>5,082,027</u>	<u>9,387,838</u>	<u>187,776</u>	<u>16,035,610</u>
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə aktivləri		<u>1,377,969</u>	<u>5,082,027</u>	<u>9,387,838</u>	<u>187,776</u>	<u>16,035,610</u>
Faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri						
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri		118,512	-	-	-	118,512
Digər maliyyə aktivləri		<u>87,850</u>	-	-	-	<u>87,850</u>
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri		<u>206,362</u>	-	-	-	<u>206,362</u>
Cəmi maliyyə aktivləri		<u>1,584,331</u>	<u>5,082,027</u>	<u>9,387,838</u>	<u>187,776</u>	<u>16,241,972</u>
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ						
Sabit faiz dərəcəsi alətləri						
Banklardan alınmış kreditlər	12.0%	<u>117,666</u>	<u>671,832</u>	<u>1,666,666</u>	<u>8,139,168</u>	<u>10,595,332</u>
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri		<u>117,666</u>	<u>671,832</u>	<u>1,666,666</u>	<u>8,139,168</u>	<u>10,595,332</u>
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri						
Səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər		-	1,400,000	-	-	1,400,000
Digər maliyyə öhdəlikləri		<u>137,386</u>	<u>39,467</u>	-	-	<u>176,853</u>
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri		<u>137,386</u>	<u>1,439,467</u>	-	-	<u>1,576,853</u>
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		<u>255,052</u>	<u>2,111,299</u>	<u>1,666,666</u>	<u>8,139,168</u>	<u>12,172,185</u>
Faiz dərəcəsinin həssaslıq kəsiri		<u>1,260,303</u>	<u>4,410,195</u>	<u>7,721,172</u>	<u>(7,951,392)</u>	
Faiz dərəcəsinin məcmu həssaslıq kəsiri		<u>1,260,303</u>	<u>5,670,498</u>	<u>13,391,670</u>	<u>5,440,278</u>	
Likvidlik kəsiri		<u>1,329,279</u>	<u>2,970,728</u>	<u>7,721,172</u>	<u>(7,951,392)</u>	
Məcmu likvidlik kəsiri		<u>1,329,279</u>	<u>4,300,007</u>	<u>12,021,179</u>	<u>4,069,787</u>	

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	31 dekabr 2012-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ						
Sabit faiz dərəcəsi alətləri						
Müştərilərə verilmiş kreditlər	18.2%	10,022	28,104	65,528	-	103,654
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə aktivləri		10,022	28,104	65,528	-	103,654
Faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri						
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri		143,355	-	-	-	143,355
Banklardan alınacaq vəsaitlər	6.5%	-	200,000	-	-	200,000
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə aktivləri		143,355	200,000	-	-	343,355
Cəmi maliyyə aktivləri		153,377	228,104	65,528	-	447,009
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ						
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri						
Digər maliyyə öhdəlikləri		819	-	-	-	819
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri		819	-	-	-	819
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		819	-	-	-	819
Faiz dərəcəsinin həssaslıq kəsiri						
		10,022	28,104	65,528	-	
Faiz dərəcəsinin məcmu həssaslıq kəsiri		10,022	38,126	103,654	103,654	
Likvidlik kəsiri		152,558	228,104	65,528	-	
Məcmu likvidlik kəsiri		152,558	380,662	446,190	446,190	

Yuxarıdakı cədvəldə ödəniş tarixi ilə bağlı şərtlər müqavilə şərtlərinə uyğun gəlir.

Aşağıdakı cədvəldə Şirkətin ödəniş müddətləri razılaşdırılmış maliyyə öhdəliklərinin müqavilə üzrə qalan ödəniş müddəti qeyd edilmişdir. Cədvəllər, Şirkətdən ödənişin tələb edilə biləcəyi ən erkən tarixə əsasən maliyyə öhdəlikləri üzrə diskontlaşdırılmamış pul vəsaitlərinin hərəkətinə uyğun tərtib edilmişdir. Cədvəllərə həm faiz, həm də əsas pul vəsaitlərinin hərəkəti daxildir. Müqavilə üzrə ödəniş müddəti Şirkətdən ödənişin tələb edilə biləcəyi ən erkən tarixdir.

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	31 dekabr 2013-cü il Cəmi
Sabit faiz dərəcəsi alətləri						
Banklardan alınmış kreditlər	12.0%	124,000	788,000	2,592,555	10,023,669	13,528,224
Cəmi sabit faiz hesablanan maliyyə öhdəlikləri		124,000	788,000	2,592,555	10,023,669	13,528,224
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri						
Səhmdarlara ödeniləcək vəsaitlər		-	1,400,000	-	-	1,400,000
Digər maliyyə öhdəlikləri		137,386	39,467	-	-	176,853
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri		137,386	1,439,467	-	-	1,576,853
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		261,386	2,227,467	2,592,555	10,023,669	15,105,077

	Ölçülmüş orta effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilə qədər	31 dekabr 2012-ci il Cəmi
Faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri						
Digər maliyyə öhdəlikləri		819	-	-	-	819
Cəmi faiz hesablanmayan maliyyə öhdəlikləri		819	-	-	-	819
Cəmi maliyyə öhdəlikləri		819	-	-	-	819

Maliyyə vəsaitləri

Bazar riski

Bazar riski Şirkətin gəlir və ya kapitalının və ya onun fəaliyyət məqsədlərini yerinə yetirə bilmə qabiliyyətinin bazar faiz dərəcələri və ya qiymətlərinin səviyyəsinin dəyişməsi və ya onların dəyişkənliyi nəticəsində mənfi təsire məruz qalmasıdır. Bazar riskinə Şirkətin məruz qaldığı faiz dərəcəsi riski, valyuta riski, kredit spredləri, əmtəə qiymətləri və səhmlərin məzənnəsi aiddir. Şirkətin riskləri ölçmə metodlarından və ya məruz qaldığı risklərdə, yaxud bu risklərin idarə edilmə və ölçülmə qaydasında heç bir dəyişiklik olmamışdır.

Faiz dərəcəsi həssaslığı

Şirkət, sabit faiz dərəcəsi ilə borc vəsaitlər aldığı üçün faiz dərəcəsi riskinə məruz qalır. Şirkət sabit dərəcələrlə borc vəsaitlərinin alınmasına davam etməklə riskləri idarə edir.

Aşağıda qeyd edilmiş həssaslığın təhlili hesabat dövrünün sonunda qeyri-derivativ maliyyə alətləri üçün faiz dərəcələri riski əsasında müəyyən edilmişdir. Təhlil dövrünün sonunda öhdəliyin ödənilməmiş məbləğinin bütün il üzrə ödənilmədiyini ehtimal etməklə həyata keçirilmişdir. Şirkət daxilində faiz dərəcəsi riski barədə əsas idarəedici heyətə məlumat verildikdə 50 baza dərəcəsində artım və ya azalmaya istinad edilir ki, bu da rəhbərliyin faiz dərəcələrində mümkün dəyişiklikləri qiymətləndirməsini əks etdirir.

Faizlərin 50 baza dərəcəsində artdığı/azaldığı və bütün digər dəyişən göstəricilər sabit saxlanıldığı təqdirdə, Şirkətin:

- 31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə bitən il/dövr üzrə mənfəəti müvafiq olaraq 52,977 manat məbləğində və sıfır məbləğdə azalır/artır. Bu isə Şirkətin sabit faiz dərəcəli kreditlər üzrə faiz dərəcəsi risklərinə məruz qalmasına aid edilir.

Valyuta riski

Valyuta riski xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsi nəticəsində maliyyə alətinin dəyərinin dəyişməsi riskidir. Şirkət xarici valyuta üzrə əhəmiyyətli balansla və ya əməliyyatlara malik olmadığı üçün üstün xarici valyuta məzənnələrinin dəyişməsinin Şirkətin maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə yaranan risk məhduddur.

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə Şirkətin maliyyə aktivləri və öhdəlikləri manatla ifadə edilmişdir ki, bu da bir valyuta məzənnəsi üzrə əhəmiyyətli cəmləşməni göstərir.

Qiymət riski olan məhsullar

Şirkət, ümumi və xüsusi bazar qiyməti dəyişmələrinə məruz qalan məhsulları ilə bağlı qiymət riskinə məruz qalır.

Şirkət, bazar mühitində baş verən mənfəət dəyişikliklərindən yarana biləcək mümkün zərəri dövrü şəkildə təxmin etməklə, eləcə də zərər üzrə müvafiq məhdudiyətlər, marja və təminatla bağlı tələblər müəyyən etməklə və onların tətbiqi vasitəsilə qiymət riskini idarə edir.

Əməliyyat riski

Əməliyyat riski sistemin işləməməsi, insan səhvi, fırıldaqçılıq və ya xarici hadisələrin təsiri nəticəsində yaranan zərər riskidir. Nəzarət sistemi düzgün fəaliyyət göstərmədikdə əməliyyat riskləri nüfuza xələl yetirə, habelə hüquqi və ya qanuni nəticələr, yaxud da maliyyə itkiləri ilə nəticələne bilər. Şirkət bütün əməliyyat risklərinin aradan qaldırılmasını planlaşdırma bilməyə, belə riskləri nəzarət qaydaları vasitəsilə, eləcə də mümkün risklərin monitorinqini və onlara cavab tədbirlərini həyata keçirməklə idarə etməyə səy göstərir. Nəzarət tədbirlərinə vəzifələrin effektiv bölgüsü, çıxış, təsdiqləmə və üzvləşdirmə prosesləri, habelə işçilərin təlimləndirilməsi və qiymətləndirmə prosesləri daxildir.

18. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Şirkətlə əlaqəli tərəflər arasındakı əməliyyatların təfərrüatı aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

	31 dekabr 2013-cü il Əlaqəli tərəflərlə qalıqlar	Maliyyə hesabatları müddəası üzrə cəmi kateqoriya	31 dekabr 2012-ci il Əlaqəli tərəflərlə qalıqlar	Maliyyə hesabatları müddəası üzrə cəmi kateqoriya
Səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər (*)		1,400,000		-
- səhmdarlar	1,400,000		-	
Digər öhdəliklər		187,180		819
- birgə nəzarət altında olan və ya Şirkətə mühüm təsiri olan müəssisələr	99,692		819	
- Şirkətin əsas idarəedici heyəti	10,512		-	

(*) – 31 dekabr 2013-cü il tarixinə səhmdarlara ödəniləcək vəsaitlər, səhmləri hələ qeydiyyatda alınmamış kapitala əlavələrdən ibarətdir.

Ödənilməmiş məbləğlər təminatlıdır və ödənişi nağd şəkildə həyata keçiriləcək. Müvafiq dövr ərzində əlaqəli tərəflərin ödəməli olduqları məbləğlər ilə bağlı ümitsiz və ya şübhəli borclar üzrə hər hansı xerc tanınmamışdır.

Şirkət rəhbərliyinin mükafatlandırılması aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2013-cü il		2012-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları müddəası üzrə cəmi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları müddəası üzrə cəmi kateqoriya
Əsas idarəedici heyətə ödəmə:		1,051,883		9,243
- qısamüddətli əmək müavinətləri	153,995		5,790	
Cəmi	153,995	1,051,883	5,790	9,243

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə bitən il/dövr üzrə mənfəət və ya zərər hesabatına daxil edilmiş, əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə tanınmış məbləğlər aşağıda göstərilmişdir:

	2013-cü il		2012-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları müddəası üzrə cəmi kateqoriya	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Maliyyə hesabatları müddəası üzrə cəmi kateqoriya
Ezamiyyət xərci		8,984		2,900
- Əsas idarəedici heyət	5,843		2,900	
İcarə xərcləri		24,000		-
- birgə nəzarət altında olan və ya Şirkətə mühüm təsiri olan müəssisələr	24,000		-	

19. Kapital riskinin idarə edilməsi

Şirkət borc və kapital balansının optimallaşdırılması yolu ilə səhmdarlarının gəlirlərini artırmaqla yanaşı, fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərə biləcəyini təmin etmək məqsədilə öz kapitalının idarəetməsini həyata keçirir.

Hər hansı tənzimləyici və ya müşahidə orqanı tərəfindən Şirkətin kapitalının adekvatlığının monitorinqi keçirilməmişdir. Şirkətin kapital strukturu kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatda açıqlandığı kimi buraxılmış kapitaldan və bölüşdürülməmiş mənfəətdən ibarətdir.

İdarə Heyəti kapital strukturunu yarım illik əsasda nəzərdən keçirir. Şirkət, belə təhlil çərçivəsində Şuranın tövsiyələrindən asılı olaraq dividendlərin ödənişi və ya yeni səhmlərin buraxılması yolu ilə ümumi kapital strukturunu tənzimləyir.